

MODALEN KOMMUNE

ØKONOMIPLAN 2022 - 2025

OG

ÅRSBUDSJETT 2022

Rådmannen sitt framlegg 16.11.21

Til handsaming i formannskapet 23.11.21

1	GENERELLE RAMMER OG FØRESETNADER FOR BUDSJETT- OG ØKONOMIPLANARBEIDET	3
1.1.	Lovreglar	3
1.2.	Organisering av arbeidet og vedtak	4
1.3.	Organisatoriske verkemiddel og spelereglar.	4
1.4.	Fordelingsfullmakter	4
2.	GENERELT OM KOMMUNEN SIN ØKONOMI, FØRESETNADER OG OVERORDNA MÅLSETTING.....	6
2.1.	Økonomi og generelle føresetnader.....	6
2.2.	Overordna målsettingar – Kommuneplan 2015-2026	7
3.	ØKONOMISKE FØRESETNADER FOR BUDSJETT OG ØKONOMIPLAN 2022 – 2025.	7
3.1.	Føresetnader for inntektssida.....	7
3.1.1.	Innleiing	7
3.1.2.	Eigedomsskatt	8
3.1.3.	Skatt og rammetilskot	9
3.1.4.	Kompensasjon for meirverdiavgift.....	10
3.2.	Føresetnader for utgiftssida.....	10
3.2.1.	Lønsvest	10
3.2.2.	Godtgjering ordførar, varaordførar og andre folkevalde	10
3.2.3.	Pensjonspremie og arbeidsgjevaravgift.....	10
3.2.4.	Avdrag	11
3.2.5.	Lånerente.....	11
3.3.	Folketal	12
3.4.	Måltal.....	12
4	BUDSJETTLØYVINGAR – AVDELINGANE – TALDEL - OVERSYN	13
4.0	Kommentarar til budsjettet for 2022.....	13
4.1.	Presentasjon av einingane:	14
4.1.1	Rådmannen/sentraladministrasjon:	14
4.1.2	Kultur.....	16
4.1.3	Sosial og barnevern:	18
4.1.4	Næring	20

4.1.5 Skule	21
4.1.6 Barnehage	22
4.1.7 Pleie og omsorg	24
4.1.8 Kommuneoverlege/Helsesenteret	25
4.1.9 Teknisk etat	27
4.2. Tabellar og oversyn:	30
«Små investeringar» og tiltak som vert ført i driftsbudsjettet	30
Løyvingsoversyn drift	30
Økonomisk oversikt drift	32
5. INVESTERINGAR	35
5.1. Oversyn over investeringsprosjekt	35
5.2. Løyvingsoversyn – Investering	36
5.3. Fondsmidlar og lånegjeld – utvikling	37
5.4. Utfyllande kommentarar til investeringsbudsjettet	38

1 Generelle rammer og føresetnader for budsjett- og økonomiplanarbeidet

1.1. Lovreglar

Kommunelova set dei lovmessige rammene for kommunen sitt budsjett og økonomiplanarbeid.

Kommunen skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevna vert ivaretatt over tid, jfr kommunelova § 14-1.

Kommunestyret si plikt til å vedta budsjett økonomiplan er nedfelt i kommunelova § 14-2, bokstav a.

§14-4:

«Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets eller fylkestingets prioriteringer og bevilgninger og de målene og premissene som økonomiplanen og årsbudsjettet bygger på. De skal også vise utviklingen i kommunens eller fylkeskommunens økonomi og utviklingen i gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser. Vedtaket om årsbudsjett skal angi hvor mye lån som skal tas opp i budsjettåret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige.

Økonomiplanen skal deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Årsbudsjettet skal deles inn i et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett og stilles opp på samme måte som økonomiplanen.»

1.2.Organisering av arbeidet og vedtak

Arbeidet har teke utgangspunkt i vidareføring av eksisterande driftsnivå, justert for kjente/vedtekne endringar, og ei målsetjing om at netto driftsresultat over tid vert tilpassa investeringsnivået til kommunen. Det har ein del år vore ei utfordring å tilpasse driftsnivået til lågare inntekt frå eigedomsskatt, og rekneskapsresultatet i 2018 vart negativt.

I formannskapsmøtet 21.10.21 informerte einingsleiarane om status, utfordringar og endringsbehov innan sine tenesteområde. I møtet var det informasjon og drøftingar med sikte på signal til rådmannen i samband med utarbeiding av budsjettframlegget.

Rådmannen ferdigstilte arbeidet og sendte den 16.11.21 ut budsjettframlegg til politisk handsaming. Formannskapet skal handsama sak om budsjett og økonomiplan i møte 23.11.21. Budsjettinnstillinga frå formannskapet skal ligge til ålment ettersyn fram til handsaming i kommunestyremøtet 9.12.21, der det vert gjort endeleg vedtak.

1.3.Organisatoriske verkemidlar og spelereglar.

Modalen kommune har hatt, og har god økonomi til å yte tenester for innbyggjarane i kommunen. Det har einskilde år vore ein strammare økonomi, særleg grunna redusert inntekt frå eigedomsskatt. Eigedomsskatteinntekta betra seg med positiv utvikling frå 2018 til 2021, men i 2022 er det venta nedgang i eigedomsskatteinntekta, før den stig i 2023 og 2024, for så å gå ned att 2025. Det er viktig med ei tydeleg prioritering framover, god økonomisk styring og at ein fokuserer på å få mest mogleg tenester ut av dei pengane ein løyver, samt at ressursbruken er i tråd med dei løyvingane kommunestyret har gjeve. Reduksjonen og svingningane i eigedomsskatteinntekta har synt at kommunen er sårbar. Det er såleis viktig å ha buffer både i form av fondsavsetjingar og i den årleg løpande budsjetteringa.

1.4.Fordelingsfullmakter

Kommunestyret gjev **rammeløyving** til følgjande område:

Rådmannen/sentraladministrasjon

Næring

Kultur

Sosial og barnevern

Skule

Barnehage

Pleie og omsorg

Kommunelege

Teknisk etat

Desse rammene er absolutte, og endringar kan berre gjerast av kommunestyret. Den løpande oppfølginga av budsjettet på politisk nivå vert lagt til formannskapet. Likevel slik at det minimum to gonger i løpet av budsjettåret skal fremjast eigne saker til kommunestyret som omhandlar kommunen sin økonomiske situasjon (tertialrapportar).

I utøving av fordelingsfullmakta kan formannskapet ikkje fatte vedtak som er i strid med budsjett/økonomiplan fatta i kommunestyret.

2. Generelt om kommunen sin økonomi, føresetnader og overordna målsetting.

2.1. Økonomi og generelle føresetnader

Kommunen si inntekt kjem i hovudsak frå følgjande finansieringskjelder (i parentes inntektsposten i prosent av samla driftsinntekt):

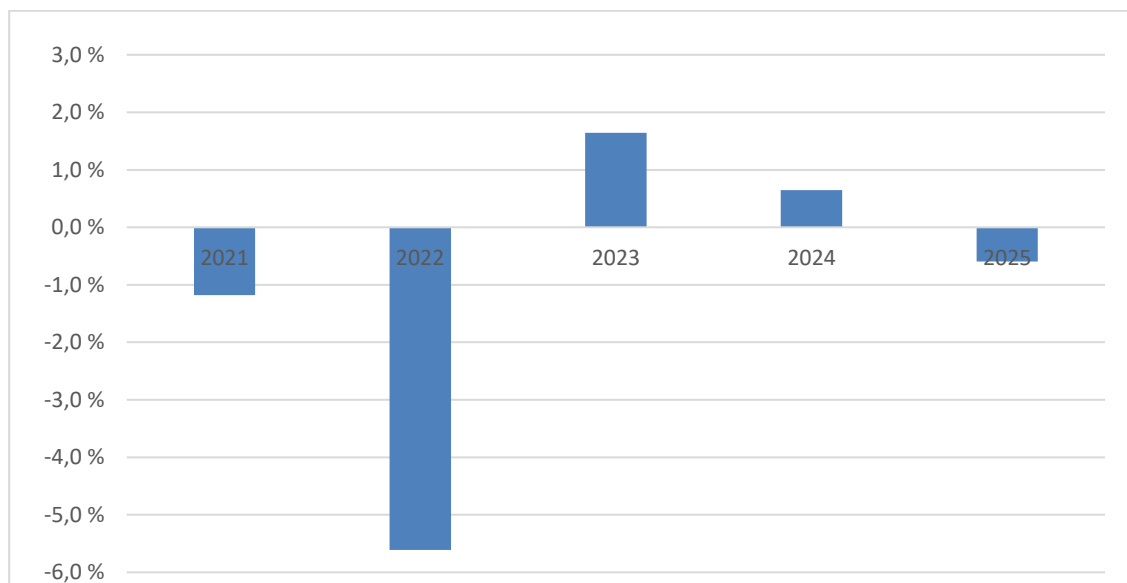
- Skatteinntekt inkl naturressursskatt (2022: 27,1 %)
- Rammetilskot (2022: 22,9 %)
- Skatt på eigedom (2022: 19,8 %)
- Konsesjonsavgift (2022: 5,7 %)
- Gebyr/avgifter/brukarbetaling/tilskot/mva-kompensasjon (2022: 24,5 %)

Svært mykje av kommunen sin økonomi er knytt til inntekt frå kraftproduksjon. Naturressursskatt, konsesjonsavgift og eigedomsskatt utgjer i 2022 om lag 40,8 % av dei samla budsjetterte driftsinntektene til kommunen. Andelen var i mange år aukande og passerte på det meste 50 %, men har vorte redusert som følgje av redusert eigedomsskatteinntekt. Samla vart årleg eigedomsskatteinntekt redusert med kr 7,1 millionar frå toppåret 2013 til 2018, ein nedgang på 30 %. Situasjonen snudde med oppgang frå 2019-2021. Prognosane syner no nedgang i 2022, men så ny oppgang for åra 2023-2024.

Diagram - Endring i frie disponible inntekter 2021-2025 (årleg %-vis realendring):

Alle talgrunnlag i faste 2022-kroner. Det er nytta 2,5 % deflator for alle åra.

Inntekt: Skatt, rammetilskot, eigedomsskatt, naturressursskatt, konsesjonsavgift, generelle statstilskot.

Det som peiker seg ut er den store negative endring 2022, samt skiftet til årleg positiv utvikling 2023. Dette knyt seg til i hovudsak til prognosane for eigedomsskatteinntekt. I planperioden er det venta auka eigedomsskatteinntekt i 2023 og 2024.

2.2. Overordna målsetjingar – Kommuneplan 2015-2026

Kommunen sine overordna målsetjingar er slik nedfelt i kommuneplanen:

1. Modalen er ein attraktiv, trygg og inkluderande plass å bu
2. Modalen kommune er ein aktiv samfunnsutviklar og attraktiv arbeidsgjevar med relevant kompetanse, tilstrekkeleg kapasitet og gode tenester
3. Næringslivet i Modalen er tufta på god samhandling mellom fleire kompetansemiljø
4. I Modalen er område som fostrar fysisk aktivitet, og god folkehelse lett tilgjengelege for alle
5. I Modalen har ein fokus på eit effektivt og allsidig landbruk

Det årlege driftsbudsjettet og økonomiplanen skal leggje til grunn mål og prioriteringar som er vedtekne i kommuneplanen. Dette gjeld både når det gjeld aktivitetar i tenestekområda og utviklingstiltaka som kommunen planlegg å gjennomføre sjølv eller yte stønad til.

Modalen kommune har hatt ein økonomisk handlefridom som har gjort at kommunen til har kunna løyst eksisterande og nye utfordringar til beste for innbyggjarane i kommunen med stor kommunal eigeninnsats.

Inntektene i åra framover vil truleg synke, det vil såleis vere enno viktigare enn før at alle ledd i organisasjonen bidreg til ei økonomistyring som gjer at det til ei kvar tid er tilgjengeleg og tilstrekkeleg økonomisk handlefridom.

Dette vil òg setje krav til ei streng politisk prioritering av driftskostnader, lokale stønadsordningar og investeringstiltak.

3. Økonomiske føresetnader for budsjett og økonomiplan 2022 – 2025.

3.1. Føresetnader for inntektssida

3.1.1. Innleiing

Ved utrekning av rammetilskot og skatt er det tatt utgangspunkt i dei statlege føresetnadene oppdatert primo november etter framlegget til statsbudsjettet frå den nye regjeringa.

For skatt og rammetilskot er det lagt til grunn ein forsiktig auke i planperioden (2023-2025). Styrkinga er på 1 % 2023 og knyt seg til folketalsauke og/eller styrking av rammetilskot frå staten, etter det er det lagt til grunn flat utvikling, dvs same realnivå.

3.1.2. Eigedomsskatt

For 2022 ventar me eigedomsskatteinntekt på kr 20,6 millionar, som vil utgjere om lag 19,8 % av samla budsjettert inntekt til kommunen. Det er ein nedgang både kronemessig og som andel av samla inntekt i høve til 2021.

Eigedomsskatt vert skrive ut med 7 promille av grunnlaget (lova sin maksimalsats) i 2022. Modalen kommune skriv ut eigedomsskatt med heimel i eigedomsskattelova § 3 bokstav c: «berre på Kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum». Kommunen har såleis kun eigedomsskatt på kraftproduksjon og kraftlinjer.

Eigedomsskatten forfell til betaling i 2 terminar: 31.03 og 30.09.

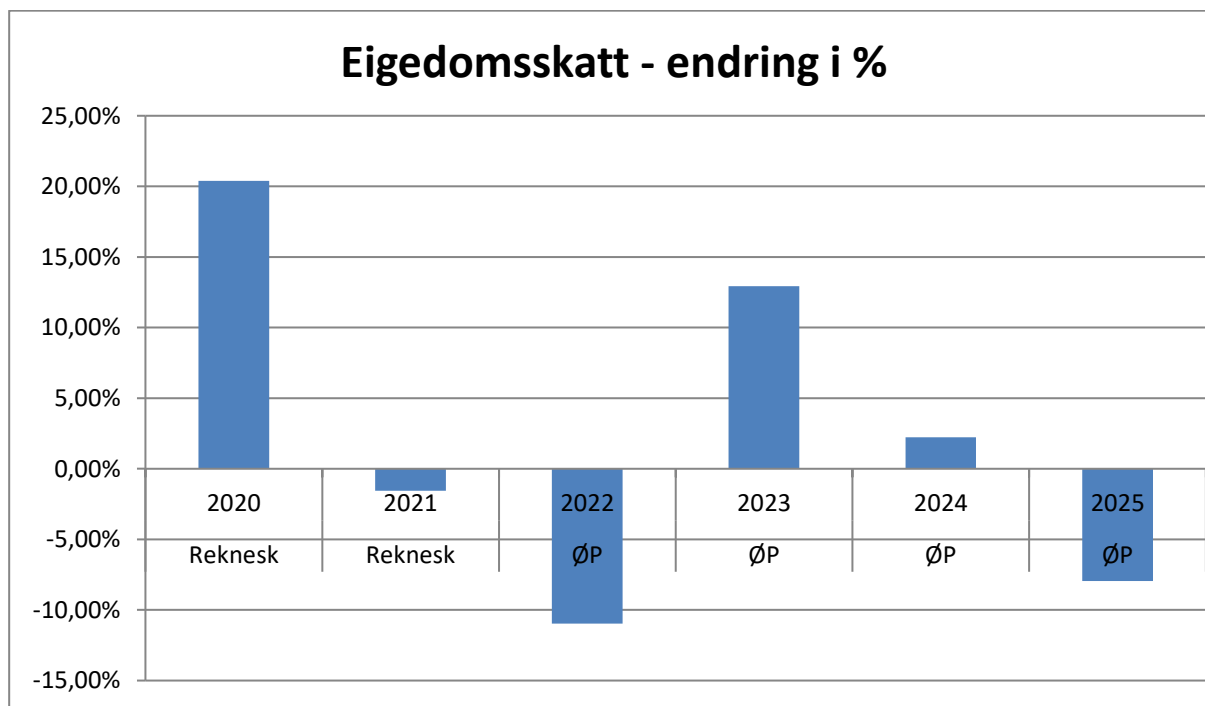
Det er likningsverdiar (formuesverdi) som ligg til grunn for utrekning av eigedomsskattegrunnlaget på kraftproduksjonsanlegg. Basert på nye prognosar er det venta at eigedomsskattegrunnlaget vil verte redusert i 2022. Bakgrunnen for reduksjonen er i hovudsak låg kraftpris i 2020. Det er venta ein oppgang igjen i 2023 og 2024 og så ny nedgang i 2025. Dette er basert på prognosar frå BKK.

Diagram: Utvikling eigedomsskatt 2020 til 2025. Årleg %-vis realendring:

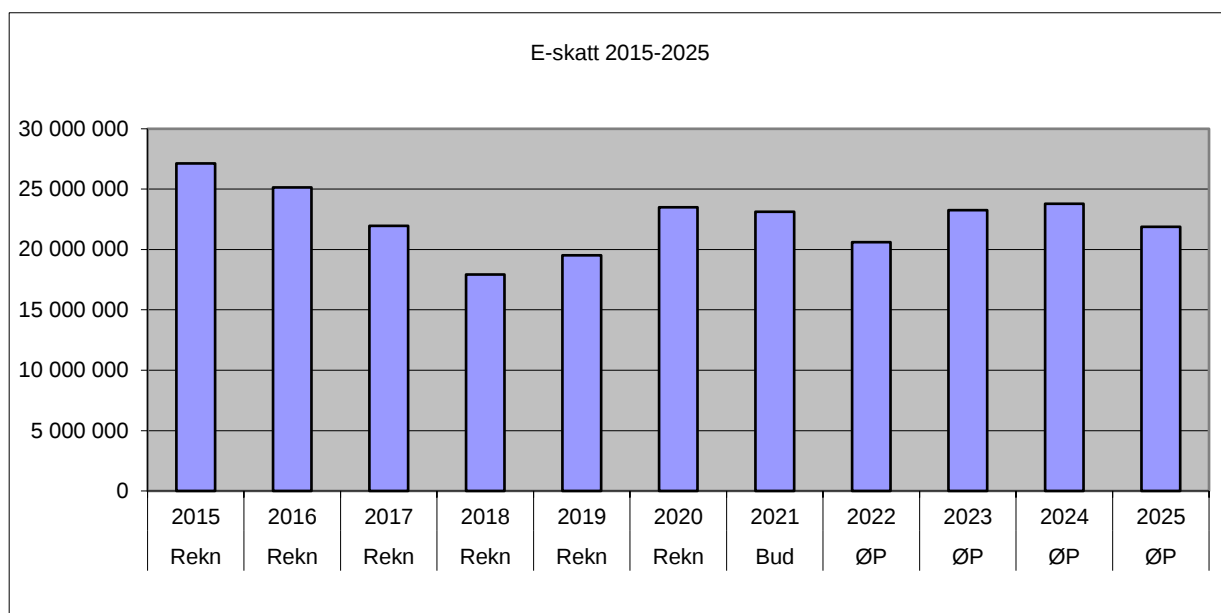
Alle talgrunnlag i faste 2022-kroner. Det er nytta 2,5 % deflator for alle åra.

Diagrammet syner realendringa i prosent. Realendring vil seie at ein justerer for pris- og lønnsvekst (inflasjon). Ein ser det er store svingningar. Den negative utviklinga ein såg for seg i fjor i planperioden er no reversert og det er venta positiv utvikling dei 2 fyrste åra etter 2022.

Med ein årleg realendring på 0 % ville inntekta frå e-skatt akkurat holdt tritt med løns- og prisveksten.

Illustrasjon over utviklinga i eigedomsskatt 2015-2025 i faste 2022-kroner.

Her er synt årleg inntekt frå eigedomsskatt. Årsinntekta er i faste 2022-kroner. Her ville ei stabil realinntekt med same utvikling som løns- og prisvekst vore eit diagram med like høge søyler år for år. Diagrammet synleggjer nedgangen fram mot 2018, vekst igjen fram til 2020, og så ein ny realnedgang fram mot 2022, og opp igjen dei 2 neste åra.

Eigedomsskatteinntekta utgjer ein relativt stor del av samla inntekt for kommunen. I 2022 er det venta at eigedomsskatteinntekta vil utgjere 19,8 % av samla inntekt. Me er såleis svært sårbare for nedgang på denne inntektsposten.

3.1.3. Skatt og rammetilskot

Inntekta i budsjettet for 2022 er rekna på bakgrunn av siste framlegg til statsbudsjett frå den nye regjeringa. Rammetilskotet inkluderer både inntektsutjamninga og utgiftsutjamninga mellom kommunane. Utgiftsutjamninga tek høgde for ulike behov mellom kommunane, medan inntektsutjamninga tek høgde for ulik skatteinngang mellom kommunane. Skatt og rammetilskot utgjer 50,1 % av samla budsjettert driftsinntekt i 2022. I 2021 var andelen 50,3 %.

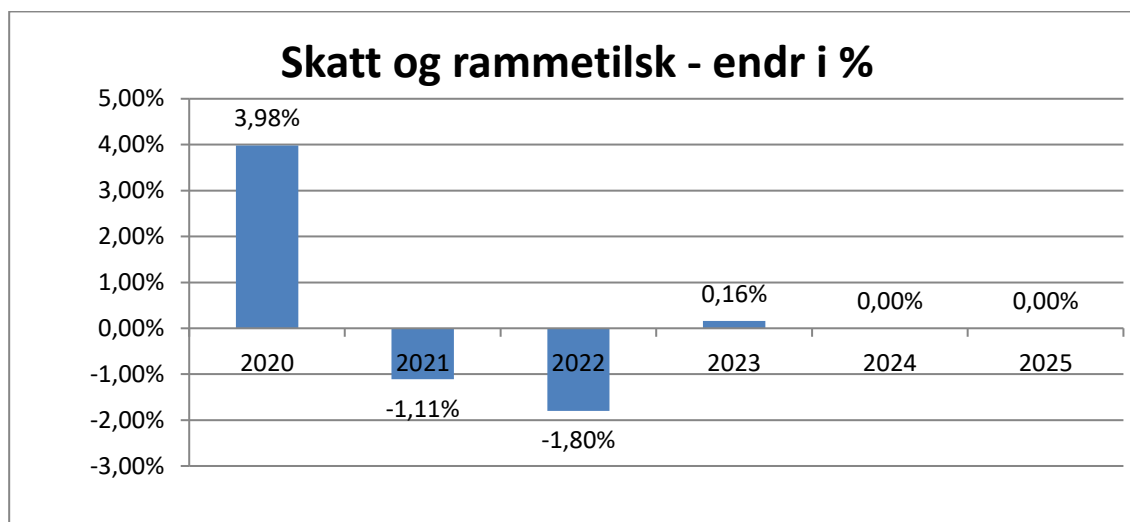
Det kommunale skatteøyret vert sett til maksimalsats ved kommunelikninga for 2022, dvs 10,95 % iflg framlegget til statsbudsjett. Ein nedgang frå 12,15 % i 2021.

Det er lagt til grunn eit rammetilskot på kr 23,8 millionar og skatteinntekt på kr 28,19 millionar, inkl naturressursskatt, for 2022, samla kr 51,99 millionar.

Oversynet under syner årleg prosentvis realendring i skatt og rammetilskot samla for åra 2019 til 2024.

Diagram: Utvikling skatt/rammetilskot 2020-2025 (årleg %-vis realendring):

Alle talgrunnlag i faste 2022-kroner.

Diagrammet syner utviklinga i skatt/rammetilskot dei seinare åra og ut planperioden. Korona-midlar i rammetilskotet bidrog spesielt til høg vekst i 2020. Det er òg Korona-midlar i 2021. Det er ikkje lagt til grunn Korona-midlar i 2022 og så framover.

Dei siste åra i planperioden legg me til grunn ei relativt flat utvikling, dvs inntektsutvikling i tråd med løns- og prisvekst.

3.1.4. Kompensasjon for meirverdiavgift

Mva-kompensasjon frå mva-utgift i driftsbudsjettet for 2022 er lagt inn med kr 2,88 millionar. Same nivå er lagt til grunn utover planperioden.

3.2. Føresetnader for utgiftssida

3.2.1. Lønsvekst

I Statsbudsjettet er årslønnsveksten frå 2021 til 2022 venta å verte 3,2 %. Dette er lagt til grunn i lønsbudsjetteringa.

3.2.2. Godtgjering ordførar, varaordførar og andre folkevalde

Godtgjering for ordførar, varaordførar og folkevalde er budsjettert i høve gjeldande reglement.

3.2.3. Pensjonspremie og arbeidsgjevaravgift

Modalen kommune har avtale med KLP om pensjonsforsikring for alle tilsette utanom lærarane, som er forsikra i Statens pensjonskasse.

Budsjettføresetnadene er gjort med bakgrunn i følgjande prognosar for pensjonsleverandørane.

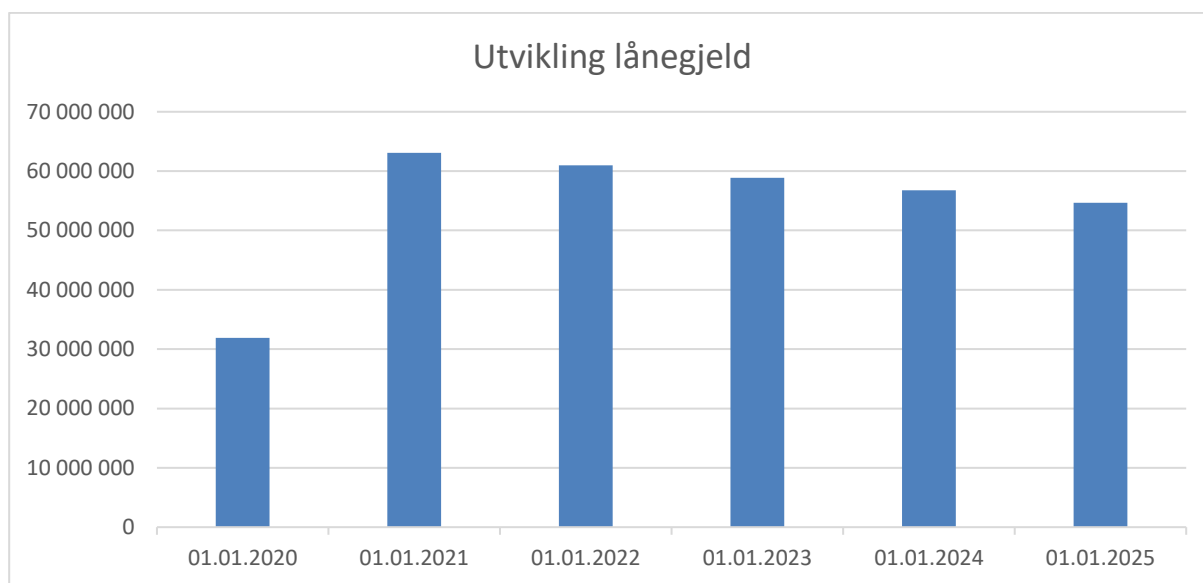
Pensjonspremie	KLP Fellesordninga 14,7 %
Pensjonspremie	KLP Sjukepleiarordninga 14,4 %
Pensjonspremie	SPK 8,8 % (Lærarar)

Arbeidsgjevaravgifta er rekna med 13 % av lønspostane inkl. pensjonspremie.

3.2.4. Avdrag

Modalen kommune legg ikkje opp til låneopptak i 2022 knytt til investeringar. Budsjettert avdrag vert sett til kr 2,1 millionar i 2022 og same nominelle nivå i åra framover.

Lånegjelda vil pr 1.1.22 vere om lag kr 63,1 millionar utanom formidlingslån. Ved utløpet av planperioden 31.12.2025 er det lagt til grunn at lånegjelda er redusert til kr 54,7 millionar..

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lånegjeld i % av dr.innt	32,2 %	62,4 %	58,7 %	56,5 %	54,2 %	52,6 %

Med siste låneopptak i 2021 auka lånegjelda i prosent av samla driftsinntekt auke frå 32,2 % pr 31.12.20 til 62,4 % pr 31.12.21. Etter det vil prosentandelen synke, då det ikkje er planlagt nye låneopptak til investeringar i planperioden. Det langsiktige måltalet knytt til lånegjeld er vedteke til maksimalt 60 % av samla årleg driftsinntekt.

3.2.5. Lånerente

Lånegjelda til kommunen har flytande rentevilkår, der delar av lånegjelda har pt-vilkår og delar av lånerenta er bundet opp til 3 månaders Nibor – rente. I planperioden frå 2022 og utover er det lagt til grunn rente på 1,35 % aukande til 2,0 %.

3.3. Folketal

Modalen kommune har hatt ein god vekst i folketalet dei seinare åra. Pr 1.1. 2010 var folketalet 344 og pr 1.7. 2020 var folketalet oppe i 391. Det har vore ein liten korreksjon ned igjen etter det, og siste oppdaterte folketal pr 1.7.21 var 384 innbyggjarar..

I inntektsbudsjetteringa har me hatt ei forsiktig tilnærming og lagt til grunn tilnærma flat utvikling, eller ein forsiktig auke, jfr forventning om 1 % realauke i skatt/rammetilskot 2023.

3.4. Måltal

Det er krav til at kommunar fastset måltal i samband med den økonomiske styringa. Dette skal vedtakast av kommunestyret i eit økonomireglement, men skal òg vere handsama i samband med rullering av budsjett og økonomiplan.

Måltala er omtala i dette dokumentet på ulike stader, men vert samla og presisert i dette avsnittet.

Aktuelle måltal er: Netto driftsresultat, lånegjeld, disposisjonsfond

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat i prosent av samla driftsinntekt i planperioden:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekt	6,3 %	3,8 %	3,0 %	3,1 %	3,8 %	3,2 %

Lånegjeld

Lånegjeld i prosent av samla driftsinntekt i planperioden:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lånegjeld 31.12 i % av sum driftsinntekt	32,2 %	62,4 %	58,7 %	56,5 %	54,2 %	52,6 %

Disposisjonsfond

Samla disposisjonsfondsmidlar i prosent av samla driftsinntekt:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Disp.fond 31.12 i % av sum driftsinntekt	9,9 %	6,4 %	7,6 %	8,6 %	11,3 %	12,2 %

4 Budsjettløyvingar – avdelingane – taldel - oversyn

Kommunestyret handsamar sak om budsjett og økonomiplan 2022-2025, i møte 09.12.2021.

Økonomisk sett legg ein til grunn ein planperiode utan store inngrep for å kunne gjennomføre ein drift om lag på nivå med i dag. Inntektsnivået gjev rom for vidareføring av drifta utan store nedjusteringar og eit resultat som tilfredsstillar målalet på minst 3,0 %. Det er likevel gjennomført salderingar/reduksjonar i løyvingane til dei ulike budsjettområda i høve til budsjettinspela. Dette er skildra i saksframlegget.

Prognosane i fjor synte inntektsnedgang utover planperioden knytta til redusert eigedomsskatteinntekt. Nye prognosar syner at me får ein nedgang i 2022, men så ein auke igjen i 2023 og 2024. Men framme i 2025 er det på venta nedgang. Nedgangen i 2025 må kompensast med utgiftsreduksjonar eller kompensast med anna inntekt.

Budsjettet for 2022 har ei bruttoramme (samla driftsinntekt) på omlag kr 103,8 millionar, er så venta å auke svakt i 2023 og 2024 for så å gå noko ned igjen i 2025. Netto driftsresultat er budsjettet å verte omlag kr 3,1 millionar i 2022, noko som utgjør 3,0 % av driftsinntekta. Resultatet er planlagt å haldast over 3% i heile planperioden.

Netto driftsresultat i planperioden:

	2022	2023	2024	2025
Netto driftsres. i % av sum driftsinntekt	3,0 %	3,1 %	3,8 %	3,2 %

Modalen kommune har hatt ein solid økonomi og god handlefridom, men svingande inntektsutvikling har medført eit ekstra fokus på driftsresultatet dei seinare åra. Utfordringar og press på økonomien har i stor grad kommet frå reduksjon/svingningar i eigedomsskatteinntekta. Det er då viktig å planlegge og styre drifta, slik at me klarer å halde netto driftsresultat på eit nivå som gjev rom for å ha buffer mot uføresette hendingar/endingar, samstundes som investeringsnivået vert tilpassa resultatet frå drifta, og ein opprettheld høvet til å eigenfinansiera investeringane i størst mogleg grad. I 2021 vert det nye nærings- og tenestesenteret ferdigstilt. Finanskostnader knytt til dette er innbakt i økonomiplanen.

Det er viktig å vera merksam både på utviklinga i driftskostnadene og -inntektene, slik at økonomien vert styrt til beste for kommunen og innbyggjarane. Å ha tilstrekkeleg med midlar til eigenfinansiering av investeringar er nødvendig, slik at ein kan sikra at det er høve til å få på plass nødvendig infrastruktur mv som ofte vil ha høg kostnad i høve til talet på brukarar/innbyggjarar.

4.0 *Kommentarar til budsjettet for 2022*

Budsjettvedtaket for 2022 tek utgangspunkt i driftsnivået som har vore i 2021 og inkluderer nødvendige justeringar for kjente endringar.

4.1.Presentasjon av einingane:

4.1.1 Rådmannen/sentraladministrasjon:

Rådmannen

Rådmannen har det overordna ansvaret for heile kommunen. Rådmannen skal syta for at sakene vert førebudd før politisk handsaming og for at politiske vedtak vert sett i verk. Sidan 1. januar 2013 har den administrative organiseringa vore ein modell med to nivå. Denne modellen har fungert godt. Leiarane for dei einskilte einingane har ansvar for sine område innan økonomi, personal og fag og rapporterer direkte til rådmannen.

Rådmannen har det overordna og samla budsjettansvaret. Det direkte og faglege ansvaret vert ivareteke av økonomisjefen. Rådmannen har direkte ansvar for dei delar av budsjettet som er meir sektorovergripande med særleg vekt på dei politiske organa, IKT, kommunekasserarfunksjon og næringsutvikling. Etter den administrative omorganiseringa er tenestene for sosial/NAV og barnevern også lagt til rådmannen.

Modalen skal vera ein effektiv organisasjon som utviklar og tar i bruk innovative og digitale løysningar. Digitalisering er eit viktig satsingsområde for Modalen kommune for å effektivisere arbeidsprosessar og betre tenestene til innbyggjarane. Innbyggjarane i kommunen forventar digitale tenester og digital dialog med kommunen. Organisasjonen er avhengig av digitale løysingar for å kunne effektivisere arbeidsprosessar og tenesteproduksjon ytterlegare framover. Eit sterkt IKT samarbeid mellom kommunar er plattformen for vidare utvikling lokalt. Dette mellom anna for betre å ivareta og samordne dei ulike oppgåver som er lagt til kundetorget som eit sentralt dokument- og servicesenter for kommunen.

Dei tilsette i Modalen kommune utgjer den viktigaste ressursen som kommunen rår over. Ei opplæringsnemnd, der tillitsvalde er representert, styrer opplæringsmidlane som skal nyttast til utvikling og kunnskapsheving blant dei tilsette. Rådmannen og leiarane har også det overordna ansvaret for arbeidsmiljøet og personalpolitikken som er viktig i alle organisasjonar. Omorganisering, som er gjennomført, er både med å tydeleggjere ansvaret og styrkjer personalarbeidet på einingsnivået. Midlar til kjøp av tenester frå Bedriftshelsetenesta er sett av til å gjennomføre ulike tiltak som vert planlagt for 2022. Overordna personalansvar og felles oppgåver er lagt til stillinga for assisterande rådmann.

Stillingsressurs: Rådmannen: 100 %. Assisterande rådmann: 100 %
Sentralbord /arkiv/ kundetorg: 280 %

Fellesfunksjonar:

Lærlingeordning: Vi har ved inngangen til 2022 3 læreplassar og 1 lære kandidat som inngår i den kommunale tenesteproduksjonen.

Seniortiltak: Ordninga er føresett vidareført.

Rådmannen - Mål for 2022:

- Implementere bruk av det nye kvalitetsstyringssystemet Netpower i alle einingane.
- Gjennomføre felles samarbeidsprosjekt gjennom IKT-Nordhordland for digitalisering
- Gjennomføre felles prosjekt med dei andre randkommunane og nye Alver kommune for å greie ut moglege samarbeidsområde innafor tenesteutviklinga til kommunane.

Kommunekasserar/økonomisjef

Oppgåvene til avdelinga omfattar rekneskapsføring og årsavslutning, remittering/rekningsbetaling, fakturering og oppfølging, løn og fråvær, budsjett og budsjettoppfølging, eigedomsskatt, samt støtte og rådgjeving for avdelingane.

Stillingsressurs: Økonomisjef: 100 %

IKT

Det interkommunale IKT samarbeidet i Nordhordland har gjeve gode resultat for alle kommunane. Samarbeidet har styrka tenestene og ein ser god nytte av dette samarbeidet både for utføring av tenester, innkjøp, driftstryggleik og utviklingsoppgåver.

Til vår del av IKT Nordhordland sine driftskostnader for 2022 er det sett av kr 1 500 000. I tillegg kjem kostnader for ulike lisensar, kontigentar, digitalisering og ulike prosjektkostnader.

Innan IKT-budsjettet har vi no samla alle føringar av kostnader relatert til IKT (drift, investeringar, serviceavtalar og lisensar) for alle einingar og sentraladministrasjon samt kostnader til kopimaskiner og telefoni. Innan dette budsjettområdet vert også alle inntekter og kostnader til drift og vedlikehald av fibernettet ført. Dette gjev god styring og kontroll. Budsjettet tek omsyn til å vidareføre tilbod og kvalitetsnivå som vi har i dag slik at vi kan samhandle og vere på eit kvalitetsnivå med samarbeidande kommunar.

Samfunnstryggleik og beredskap

Kommunen har eit generelt og grunnleggjande ansvar for å ta i vare innbyggjarane sin sikkerheit og trygghet innanfor sitt geografiske område. Alle uønskte hendingar skjer i ein kommune, og kommunane utgjør det lokale fundamentet i den nasjonale beredskapen.

På bakgrunn av ny organisering gjennomførte kommunen ein hovudrevisjon av den overordna krise- og beredskapsplanen i 2013. Planen vart sist revidert hausten 2019, men mindre endringar i planen skjer fortløpande gjennom året og fast ved overgang til nytt kalenderår. Tenestene har også egne beredskapsplanar basert på lokale forhold.

Kommunen skal ta omsyn til tryggleik og beredskap i samband med all arealplanlegging. Det er m.a. krav om at det vert utarbeida risiko- og sårbarheitsanalyse i samband med alle nye reguleringsplanar. Forskrift om konsekvensutgreiingar omtalar i kva tilfelle det skal utarbeidast konsekvensutgreiing (KU) og kva denne skal innehalde.

Mål og tiltak for samfunnstryggleik og beredskap i 2022 er :

- Gjennomføre ei årleg beredskapsøving for kriseleiinga
- Årleg revisjon av krise- og beredskapsplan

Mo sokn

Tilskotet til Mo sokn (kyrkja) inngår i ansvaret til rådmannen. For 2022 er det i budsjettframlegget til rådmannen lagt til grunn kr 1 200 000 i tilskot til drifta. Dette er ca 2,5% auke i høve 2021. Mo sokn har ulike aktivitetar for alle aldersgrupper i kommunen, og mykje av arbeidet dei gjer er basert på frivillige.

Politisk

Godtgjering til ordføraren og alle folkevalde vert belasta ansvaret til Rådmannen. Budsjettet er justert i samsvar med gjeldande reglement. Dette gjeld òg kostnader til frikjøp og refusjon av tapt arbeidsforteneste for folkevalde. Tilskot til fordeling mellom politiske parti er avsett med kr 10 000 då det synes ikkje å vere stor trong til politisk arbeid utover frikjøpsordningar og godtgjerdse etter revidert reglement.

4.1.2 Kultur

Kulturavdelinga har konsulent for kultur i 100 % stilling. Deler av denne stillinga er knytt til Bryggjeslottet. Masfjorden kommune kjøper flyktningtenester frå Modalen ein dag for veka. Frå oktober 2020 vart det tilsett ungdomskoordinator i 40 % stilling, med ansvar for fritidsklubb for barn og unge frå 5.-10.klasse og for ungdomsrådet.

Kulturavdelinga har eit overordna ansvar for kultur-, idretts og aktivitetslivet i kommunen, og er ein pådrivar på nokre område og ein tilretteleggjar på andre. Pådrivarrolla inneber å invitere til / etablere samarbeid, utvikle arrangement og leggje til rette for at andre kan skape.

Avdelinga syt for tildeling av kulturmidlar og kulturminnevernstønad, samt samarbeid med skulen om den kulturelle skulesekken og Modalstunet om den kulturelle spaserstokken. I tillegg legg me til rette for arrangement som t.d. barna sin dag, julemarknad, modalsdagane, bygdekino og konsertar. På arrangementssida er modalsdagane det største løftet for avdelinga. Kulturavdelinga ynskjer fortsatt å arrangera og leggja til rette for arrangement saman med andre, men i høve til koronasituasjonen landet er oppe i er det avgrensa kva kommunen kan arrangera. Her må smittevernreglar frå folkehelseinstituttet følgjast. Det er mogleg at ein no er på veg tilbake til normal forhold.

Me søkjer å vere eit kontaktpunkt for folk utanfrå som ynsker informasjon om Modalen. Det er mange som nyttar turstiane våre, og eininga bidrar til å fremme turisme med utgangspunkt i det kulturelle perspektivet.

Kulturplan for Modalen er vedtatt i kommunestyret 24.09.20 sak 37/20

Målsetjing for 2022

- Utarbeida handlingsplan og prioritering av turstiar
- Etablere og utvikle Dagsturhytta til ein god møteplass
- Gje born og unge i Modalen eit tilbod i sommarferien.
- Ha gode rammevilkår for lag og organisasjonar.

Bryggjeslottet

Drifta av Bryggjeslottet ligg under kundetorget.

Bryggjeslottet skal vere ein tilgjengeleg aktivitetsarena for lag og organisasjonar gjennom heile året. Her vert større fellesarrangement som kino, konsertar og t.d. julemarknad haldne. Bygget har ein viktig folkehelsefunksjon for innbyggjarane i Modalen gjennom eit lågterskeltilbod om fysisk aktivitet i gymsal, symjebasseng og treningsrom (samt opr barnebiblioteket). I tillegg er huset ein sosial møteplass for folk i ulike aldrar.

Bryggjeslottet skal vere ein lågterskel møteplass for alle som vil kome. Det er difor vesentleg å sjå på kva moglegheiter som finns for å tilretteleggje betre for brukarane, både barna og dei vaksne.

Det er bruk for å sjå på nye/fleire område for aktivitet for m.a. å kunne oppretthalde inntektsnivået framover.

Også drifta av Bryggjeslottet har vore prega av koronasituasjonen, som har ført til redusert aktivitet og reduserte inntekter.. I tillegg har bygget vore råka av eit ras og har vore stengt sidan mai månad

Målsetjing for 2022

- Bryggjeslottet skal vera sentral i marknadsføringa av kommunen.
- Vera eit kultur- og aktivitetshus for folk i alle aldrar.
- Sjå på fleire område for aktivitetar i huset.

Biblioteket

Biblioteket har 50 % stilling som biblioteksjef.

Me vil sjå på moglege nye vegar å gå for biblioteket vårt. Sektoren er i endring tradisjonelt bokutlån aleine er ikkje lenger den einaste «foten» biblioteket skal stå på. Kunnskap, oppleving og oppdaging er framleis viktige stikkord, men formidlarrollen har blitt ein meir sentral del av samfunnsoppdraget. Biblioteka skal sjølve «dra i gang» eller vere vertskap for ulike typar (kulturelle) arrangement. Biblioteket har vore delvis ope i ras perioden.

Målsetjing for 2022

- Halde fram me utvida opningstid – tidvis ubetent
- Utgreie kva slags digitale tenester me kan og bør tilby.
- Digital kompetanseheving for innbyggjarane. Blir utført i haust
- Biblioteket skal vera ein møteplass som formidlar kunnskap og oppleving.

Ungdomskoordinator:

Ungdomskoordinatoren har ansvar for ungdomsklubben og ungdomsrådet. I sommar har kommunen arrangert aktivitetsgruppe for born og unge i 14. dagar. Det er ungdomskoordinatoren og ung jobb søkjarar som samarbeida og hadde ansvaret for det.

Målsetjing for 2022

Målsetjingane baserast på måla satt i handlingsplanen for 2020-2024

Fritidsklubben

I 2022 har fritidsklubben som mål:

- For ungdomsklubben å besøkje eller invitere ein anna ungdomsklubb.
- Arrangere minst ein utflukt til Bergen med foreldre som støttespelarar.
- Jobbe med inkludering på gruppenivå.
- Gje tilbod om aktivitetar i sommarferien.

- Invitere minst ein ekstern føredragshaldar kvart semester.

Ungdomsrådet

I 2022 har koordinator for ungdomsrådet som mål:

- At ungdomsrådets syn skal kome fram i kommunal sakshandsaming.
- Å halde min. to møter kvart semester.
- At rådet skal vere informerte om sakar som er oppe til handsaming.
- At rådet skal ha ei god forståing av eige mandat og rettigheter.

4.1.3 Sosial og barnevern:

Barnevern

Modalen kommune har vertskommunesamarbeid med Vaksdal kommune om kjøp av barnevernstenester. Det tyder at det er barnevernsleiar i Vaksdal kommune som òg er barnevernsleiar i Modalen kommune. Gjeldande avtale vart inngått for perioden 2012 – 2017 med årleg fornying dersom ingen av partane seier han opp.

Det vert gjennomført nettverksmøte 4 gonger pr. år framover kor barnevernet tek del i nettverksgruppe saman med ass. rådmann, skulen, barnehagen og Helsesenteret i Modalen.

Alkohol/rus

I juni 2020 vart det i kommunestyret i Modalen vedteke revidert *Rusmiddelpolitisk handlingsplan 2020 – 2024*.

Modalen kommune har avtale med privat skjenkekontrollør som fører tilsyn med og kontroll av sals- og skjenkestadane. Kontrolløren rapporterer årleg på gjennomførte tilsyn. Modalen har pr. i dag 2 butikkutsal og 1 skjenkestad for alkoholhadig drikke i kommunen. Rådmannen har delegert fullmakt til å tildele ambulerande løyve og einskildløyve.

Edruskapsvern omfattar førebyggjande perspektiv, rettleiing og iverksetjing av tiltak dersom behov oppstår. Den rusmiddelpolitiske handlingsplanen skildrar korleis dette tilbodet er lagt opp.

Rådmannen vil understreke at det er avgrensa etterspurnad etter slik hjelp i kommunen, 0 – 1 saker pr. år, men at det er av høg verdi at tenesta fungerer godt når behov oppstår. Naturlege samarbeidspartar er NAV og eining for helse.

NAV/sosial

Modalen kommune har felles NAV-teneste med kommunane Austrheim, Fedje, Masfjorden og Gulen – NAV Fensfjorden. NAV Fensfjorden er lokalisert på Hosteland i Masfjorden kommune.

NAV Fensfjorden samlar kommunalt NAV og statleg NAV. Det er Masfjorden kommune som er vertskommune for samarbeidet, øvste leiar er rådmannen i Masfjorden.

Modalen kommune sine innbyggjarar skal kunne nytte NAV-tenestene gjennom telefon, Mitt NAV (direkte personleg kommunikasjon via NAV si nettside – krev innlogging), samt individuelle møter med NAV tilsette i Modalen etter avtale.

Mål 2021 - evaluering

Det er etablert og gjennomført 3 faste samarbeidsmøter i året mellom barnevernet og Modalen kommune. Møte nr. 4 er planlagt gjennomført seinare på hausten 2021. Ass. rådmann kallar inn og møter saman med rektor/skulefagleg leiar, styrar/barnehagefagleg leiar, helsesjukepleiar, psykiatrisk sjukepleiar og kommuneoverlege.

- Presentere og drøfte rusmiddelpolitisk handlingsplan for ungdomsrådet. Utarbeide framlegg til førebyggjande og gode tiltak for å sikre gode oppvekstvilkår.

Evaluering:

Det vart sendt førespurnad til Ungdomsrådet om innspel til planen v/ oppstart av planarbeidet.

- Etablere system for tilstandsrapport for Vaksdal barnevern – fokus Modalen kommune.

Evaluering:

Dette er drøfta i møte med Vaksdal barnevern i dei oppsatte møta gjennom året. System er enno ikkje etablert, men legg til grunn av barnevernet vil rapportere nærare til formannskapet/kommunestyret i Modalen.

Følgande uttale frå Vaksdal barnevern v/ barnevernsleiar J. Sandvik 28.04.20:

Vaksdal kommune er i gang med dette arbeidet. Vil halde Modalen og nettverksgruppa orientert framover. Sannsynleg å lage ein felles tilstandsrapport for begge kommunane, men med deling der det er aktuelt. I tillegg møter barnevernet årleg og rapporterer til kommunestyret/formannskapet i Modalen.

- Etablere eit godt status-/erfaringsgrunnlag i NAV Fensfjorden for å kunne seie noko om tenesta leverer i tråd med Modalen kommune sine forventningar.

Evaluering:

Det vert halde jamnlege erfaingsmøter i regi av Masfjorden kommune. I forkant av desse møta henter ass. rådmann inn erfaringar frå dei ulike tenestene i Modalen kommune slik at område som har betringspotensial får merksemd. NAV Fensfjorden rapporterer tilbake til kommunenane i desse møta. Slik sikrar ein to-vegs kommunikasjon og fortløpande evaluering. NAV Fensfjorden har også i løpet av 2021 rapportert til kommunestyret i Modalen.

Mål 2022

1. Vidareføre mål 2 frå 2020:

Etablere system for tilstandsrapport for Vaksdal barnevern – fokus Modalen kommune.

2. Vaksdal og Osterøy kommunar er i dialog om mogleg samarbeid om framtidige barnevernstenester. Dersom det ligg føre endringar i løpet av 2022 skal Modalen kommune gjere ei vurdering av evt. ny løysing, korleis me skal evt. tilpasse oss denne.
3. Kontinuerlig mål NAV:
Sikre at NAV Fensfjorden leverer tenester i tråd med det Modalen kommune er tent med.

4.1.4 Næring

Det er ass. rådmann som føl opp tenesteområdet *næring*. Dei viktigaste oppgåvene er å sikre at kommunen sin vedtekne strategiske næringsplan (2017) vert fulgt opp, samt sakshandsaming/forvaltning knytt til næringsfondet.

Modalen er knytt til Nordhordlandsnettverket gjennom Team Nordhordland. Her møter kommunalt tilsette som har næringsansvar innanfor den kommunale verksemda – under leiing av rådgjevar frå NUI (Nordhordland utviklingsselskap IKS). Dette nettverket har vore lite aktivt i 2021.

I tillegg er Modalen kommune ein del av Osterfjorden næringssamarbeid saman med Osterøy og Vaksdal kommunar. Her har det vorte arbeidd med startegisk plan og etablering av nettsida www.osterfjordsamarbeid.no

Næringsutvikling er ein viktig del av samfunnsutviklinga i Modalen. Me har eit noko avgrensa næringsliv kor om lag 80 % av arbeidsplassane er i kommunal sektor. Samstundes har me verksemdar som har gjort stort og viktig arbeid og bidreg med lokale arbeidsplassar.

Det vart i kommunestyret i juni 2020 vedteke å byggje nytt nærings- og tenestesenter. Her vil ein ytterlegare kunne styrkje samhald og samarbeid med ulike aktørar som ynskjer å etablere og vidareføre næringssatsinga i Modalen. Så langt er det planlagt at Uni Micro AS skal flytte med sine omlag 25 tilsette frå lokala dei nyttar i dag på Øvre Helland og ned i det nye bygget. I tillegg kjem Mobile Worker med ytterlegare nokre tilsette.

I 2021 (pr. 25.09.21) har følgjande fått innvilga stønad frå næringsfondet:

Mottakar av stønad	Sum og type stønad	Kommentar
Mobryggen Drift AS	Kr. 56 875,- i tilskot	Reiseliv
Modalen kommune, prosjekt «Arbeid til alle»	Kr. 350 000,- i tilskot	Kommunalt tiltak
iModalen, prosjekt «Cruise and hike»	Kr. 76 188,- i tilskot	Reiseliv
Modalen kraftlag, prosjekt «»datasenteretablering – forundersøking»	Kr. 180 000,- i tilskot	Industri
Modalen kommune, prosjekt «Ope landskap – beiting med geit»	Kr. 30 000,- i tilskot	Kommunalt tiltak

Næringssatsinga i Modalen kommune føregår i tett samarbeid med landbrukssjefen. Landbruket representerer ein stor del av den samla næringsverksemda i kommunen. Dette finn ein att i kommunen sin strategiske næringsplan, samt i dei særlege stønadsordningane (næringsfondet) som er retta mot landbruket.

Mål 2021 – evaluering

Administrasjonen vil hausten 2018 og gjennom 2019 søkje å initiere og etablere eit breitt forankra utviklingsprosjekt med føremål å sikre verdiskaping gjennom etablering av arbeidsplassar i eit 10 – 20 års perspektiv. Dette er i tråd med kommuneplanen og strategisk næringsplan. Målet vart vidareført frå 2020.

Evaluering 2020: Utviklingsprosjektet Prosjekt næringsutvikling 2028 – 2030 vart starta opp i kommunestyret hausten 2018. Prosjektet er planlagt i 2 fasar. Den første fasa omhandla ein workshop under leiing av MK reklame kor formannskapet og administrasjonen tok del. Oppsummering og konklusjon om å gå vidare til fase 2 er ikkje handsama enno, men vil skje framover. Hovudmålet prosjektet skal rette seg mot er etablering av nye arbeidsplassar i Modalen.

Evaluering 2021: Arbeidet er ikkje prioritert arbeidd med i 2021. Målsetjinga er førebels lagt til sides.

Mål 2022

1. Revisjon av Modalen kommune sin strategiske næringsplan.

4.1.5 Skule

Rektor ved Mo skule er ansvarleg for rammeområdet. Ansvarsområdet omfattar grunnskulen, skulefritidsordninga, vaksenopplæring på grunnskulenivå og kulturskulen. I tillegg har rektor det kommunale skuleansvaret som ein del av stillinga.

Grunnskulen

Alle elevar frå Eidslandet i Vaksdal kommune går framleis på Mo skule. Avtalen gjeld for eit år om gongen fram til den vert sagt opp av ein av partane. Frå januar 2021 betaler Vaksdal kommune kr 105 290 pr elevplass pr. år. Dette er i tråd med satsar for gjesteelevar i Hordaland fylke og gjeld òg for andre gjesteelevar ved Mo skule.

Elevtal	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	57	66	74(19)	71(16)	74(17)	72(17)	79(16)	77(15)	86(20)	81(19)

Elevtal	2018	2019	2020	2021	2022
	70(9)	65(5)	59(4)	58(5)	62(8)

(Tala i parentes viser elevtalet frå andre kommunar som inngår i det samla elevtalet.)

Kulturskulen: Kulturskulen i Modalen er lokalisert til Mo skule. Kulturskulen gjev tilbod i musikkopplæring innan song, piano og gitar. I tillegg vert det arrangert kortare kurs innan andre kultur-/uttrykksformer. Hausten 2021 er det 7 elevplassar ved kulturskulen i Modalen.

SFO er organisert med opning før og etter ordinær skuletid som tidlegare. Elevar i 1.- 4.klasse har SFO inne i skuletida dei dagane dei har korte undervisningsdagar. Dette tilbodet vert gjeve utan foreldrebetaling, då det ikkje er sett opp skuleskyss etter undervisningsslutt for desse elevane. Nytt dette året er at det er innført rammeplan for SFO

Born i SFO:	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>
	16	11	23	25	32	28	28	31	37	32

Born i SFO:	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
	26	17	19	18	22

Vaksenopplæring

Modalen kommune kjøper teneste frå Alver innan vaksenopplæring på grunnskulenivå.

Stillingsressurs for alle ansvarsomåde: 15,7 årsverk. I tillegg kjem lærling i barne- og ungdomsarbeidarfaget.

PPT:

Pedagogisk psykologisk teneste vert kjøpt frå Vaksdal kommune. Budsjettmessig vart dette lagt inn under Mo skule frå 2014.

Mål 2022

- Halda fram arbeidet med skulebasert kompetanseutvikling og vidareutvikla Mo skule som ein lærande organisasjon. Modalen kommune er del av Nordhordland kompetanseregion. Gjennom dette deltek skulen i utviklingsarbeid saman med regionen. Inneverande og komane år skal Modalen delta i DEKOMP (desentralisert kompetanseutvikling) der ein mellom anna får nytte av samarbeid med Høgskulen på Vestlandet.
- Opplæringsfasen i PALS er over. No vert det viktig å oppretthalda arbeidet med dette i personalet og i klassane som ein del av det daglege arbeidet.
- Fokus på tidleg innsats og tilpassa opplæring.
- Frå august 2021 er det nye læreplanar og fagplanar for alle trinn i grunnskulen. Mykje utviklingstid vert nytta for å tilpassa undervisninga til nye/reviderte planar.
- Arbeida for oppgradering av uteområdet ved Mo skule.

4.1.6 Barnehage

Modalen barnehage er ein 2-avdelingsbarnehage, med avdelingane 0-3 år og 3-6 år.

Styrar er ansvarleg for rammeområdet.

Staten sine tilskot til drift av barnehagen inngår i rammetilskotet ut frå talet born i alderen 0-6 år busett i Modalen kommune. Born busett i andre kommunar kan nytta plass i barnehagen, så

lenge det er avtale med bustadkommunen om finansiering av plassen. For refusjon av barnehageplassane nyttar ein dei same Nasjonale satsane som ein nyttar når ein gjev tilskot til private barnehagar.

Hausten 2021 gjekk barnehagen frå tre til to avdelings barnehage. Det er 21 barn, 31 plassar i barnehagen. 2 av borna kjem frå andre kommunar. Vaksdal kommune har starta opp med barnehageplassar på Bergo for barn busett øvst i Eksingedalen. Dette har bidratt til reduksjon i barnetalet hjå oss. Bemanninga vert justert i høve barnetal og bemanningsnorm.

Bemanningsnorma er 1 vaksen pr. 6 barn. Me erstattar planleggingstida til pedagogane (kvar pedagog har 4 timar planleggingstid) med assistentar, slik at ein i større delar av barnehagekvarden går med full bemanning.

Barnetal:	<u>2007</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>2018</u>	<u>2019</u>	<u>2020</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>
	28	36	36	37(7)	32(6)	34(9)	34(9)	31(8)	21(6)	21(5)	28(9)	27(12)	31(11)	28(10)	27(8)	21(2)

Tala i parantes viser barn frå andre kommunar som inngår i det samla barnetalet.

Stillingsressurs: 8,57 årsverk.

1,6 årsverk i barnehagen står unytta på grunn av reduksjon i tal plassar. Dei tilsette i dei 1,6 årsverka er for tida i permisjon. Våren/sommaren 2022 er det venta 12 plassar inn i barnehagen, då vert dei 1,6 årsverka nytta att.

Utviklingsmål for Modalen barnehage 2022

1. Barnehagemiljø og krenkingar.

Vidare arbeid med det Barnehagebaserte kompetanseprogrammet, som går på kompetanseheving av alle tilsette i barnehagen. Kurset er Nettbasert- utvikla av Høgskulen i innlandet etter oppdrag frå UDIR. Nettkurset består av ferdige undervisningsbolkar som me går igjennom på personalmøter og arbeider individuelt og avdelingsvis mellom øktene. Målet er at me skal kunna arbeider meir systematisk for å førebygga mobbing, sånn at ein slepp å komma til der at ein må iverksetja tiltak.

2. Tiltak i personalgruppa etter AMUS-undersøking.

Etter arbeidsmiljøundersøking hausten 2021 skal personalet i fellesskap gå igjennom resultatet. Me plukkar ut nokre punkt der me ser på kvifor me skårar høgt for å prøve å vidareføre at me arbeider på same måte. Me vil og ta utgangspunkt i dei punkta me skårar litt lågare og gjere tiltak for forbetre desse punkta.

3. Uteområdet

Uteområdet i barnehagen er frå 2007 og ber preg av dagleg bruk. Melder om behov for oppgradering. Plan for uteområdet og utbetringar vert arbeida med.

4.1.7 Pleie og omsorg

Modalstunet har totalt 16 sjukeheimplassar. Drifta har stabilisert seg på 8-10 plasser gjennom året inkludert korttidsplassar /avlastning/1 stk. leigeplass frå oktober. Det er innfor den ramma normtal staten ser for behovet dei komande år til eldre over 80 år i Modalen. I budsjettet for 2022 er det lagt inn inntekt på om lag 1,5 leigeplass til andre kommunar i eit år.

Siste to åra og i år ser tenesta ein stor auke i heimeteneste, som vil gje auke i tenestetimar i åra framover. I tillegg lovpålagde tenester innan avlastning er aukande. Det vil påverke budsjettet, då det er fleire lovpålagte tenester kommunen må yte. Me ser og tilflytting av eldre til kommunen frå nærliggande kommunar som har behov for tenester. Ved at fleire eldre bur heime, vil det verte behov for auke i praktisk bistand.

Samhandlingsreforma som vart innført i 2012, har ført til at me får pasientar tidlegare tilbakeført frå sjukehus. Behandling som tidlegare vart utført på sjukehus vert no utført i kommunen. Dette krev spesialsjukepleiarutdanning innan ulike fagområder. Personalet treng og opplæring i prosedyrar for å kunne gje forsvarleg teneste til utskrivne pasientar. Behandlingar knytt til medikament og utstyr gjev auke i kostnad. Det er lagt inn kostnad i budsjett til fagleg opplæring.

Kommunen har krav om sjukepleiekompetanse 24 timar i døgeret. Utskrivne pasientar frå sjukehus med samansette diagnoser er i auke. Det gjer det naudsynt å få rekruttert sjukepleiekompetanse i tenesta. Avtale om samarbeid i høve øyeblikkeleg hjelp- plasser er inngått med Nordhordlandskommunane.

Frå 2013 har tenesta gjeve dagtilbod til heimebuande demente. Andre eldre i kommunen som ynskjer er og invitert til å delta. Totalt er det 10 som har tilbod pr.no. Ut frå at tal eldre vil auke i åra som kjem, vil og etterspurnaden av tenesta auke. Tilbodet er ope kvar onsdag frå kl. 07.30 – 15.00. På grunn av pandemien har me etter avtale med kommuneoverlegen, drive tilbodet med halv dag og hatt oppmøte på samfunnshuset på Øvre Helland deler av året. Ved at eldre heimebuande møtes i eit fellesskap, gjev det dei livskvalitet og meistring til å bu lengst mogleg i eigen heim. Såleis er det eit førebyggjande tiltak for bl.a angst og depresjon ved å vere aleine i eigen heim. Ved å tilby denne tenesta, vil det utsetje institusjonsplass, og dermed redusere kostnader i drift. Tilbodet vart i 2020 integrert i budsjettet i kommunen.

Våren 2019 vart det starta opp førebyggjande trimtilbod til eldre kvar 14 dag i samfunnshuset på Øvre Helland i samarbeid med lege/fysioterapeut og teknisk. Tilbodet vert vidareført i åra som kjem, og talet som deltek er ca 6-8 stk.

Velferdsteknologiprogram (NVP), (St. meld nr. 29 (2012-2013), skal sikre at velferdsteknologi blir ein integrert del av helse- og omsorgstjenestene. Frå 2022 vert det lagt inn i drift i kommunen, og tenesta vil få kostnader ved innkjøp/leige og drift av utstyr. Det vil i dei første åra vere investering i teknologi som gjev kostnader, men som me i framtid vil kunne sjå gevinstar av i drifta. Bruk av velferdsteknologi skal vere ein del av dei heilskaplege tenestene, som vert tildelt etter søknad.

Innføring av Digi Helse, som er eit kommunikasjonsverktøy opp mot Helsenorge, gjev innbyggjarar elektronisk samhandling med tenesta. Kostnad med implementering, lisensar og opplæring vert lagt inn i budsjett.

Reforma «Leve hele livet» er ei kvalitetsreform som skal integrerast i kommunane frå 2019 – 2023 (St.m 15. 2017-2018). Meldinga sitt hovudfokus er å skape eit meir aldersvenleg Noreg, og finne nye og innovative løysingar på dei kvalitative utfordringane knytt til: aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, samanheng og overganger i tenestene. Det vert lagt inn kostnader i budsjett til gjennomføring av reforma.

Drifta har hatt store utfordringar i høve til å ha nok kvalifisert sjukepleiekompetanse, då det ikkje har vore mogleg å få søkjarar til ledige stillingar siste åra. Drifta har måtta nytta sjukepleiarar frå vikarbyrå me har rammeavtale med, og i tillegg nytta privat byrå utanfor avtale for å dekke drifta. Det gjev store kostnader i drifta. Pleie- og omsorg driv heildøgns omsorg både med institusjon og heimebaserte tenester. Kommunestyret har i år gjort vedtak på rekrutteringstiltak i høve rekruttering av sjukepleiarar. Me har no på bakgrunn av tiltaka fått tilsett 5 sjukepleiarar i ledige stillingar. Arbeidsgjevar er i dialog med Norsk Sykepleierforbund lokalt om ein kan finne alternative turnusordningar for drifta.

Pleie og omsorgsteneste: Mål 2022

- 1.Arbeide målretta mot reduksjon i sjukefråver - fokus på arbeidsmiljø
Frist: Kontinuerleg gjennom året gjennom møter med HTV/verneombod ein gong/mnd og personalmøter kvar 6-8 veke, sjukepleiemøter kvar 6 veke.
2. Kompetanseheving for tilsette med vidareutdanning, faglege kurs mm.
Planlagt 8 tilsette på kurs ved Verdighetssenteret- akuttmedisinsk eldreomsorg
Frist: I løpet av året..
- 3.Vidareutvikle gode kvalitetssystem (rutiner) i organisasjonen, gjennom auka myndiggjering av tilsette og personalmøter kvar 6 – 8 veke.
- 4.VFT skal vere ein del av drifta, opplæring til tilsette, brukarar og pårørande mm.
Frist: 01.05.2022
- 5.Implementering av Digi Helse i drifta,opplæring tilsette, brukarar og pårørande.
Frist 01.04.2022.
6. Implementering «Leve hele livet» reforma.
Frist: Kontinuerleg gjennom året.

Stillingsressurs: 21,14%

4.1.8 Kommuneoverlege/Helsesenteret

Kommuneoverlegen har leiaransvar for helsetenestene i kommunen. Dette omfattar legetenesta, helsestasjon, fysioterapitenesta og psykisk helseteneste. Kommuneoverlegen har òg ansvar for smittevern, miljøretta helsevern og er kommunen sin medisinsk-faglege rådgjevar.

Store delar av ressursane i helseeininga har vore omdisponert til handtering av covid-19 pandemien dette året. Det kan sjå ut til at handtering av virus-sjukdomar blir ein stor del av aktiviteten vår også i 2022. Det kan synast som me i tillegg vil måtte retta fokus på rehabilitering for nokon av dei som har gjennomgått covid-sjukdom. Barn og unge har generelt opplevd negative konsekvensar som følgje av smitteverntiltak. Sårbare unge og vaksne har blitt meir isolert. Difor sender me søknad om prosjektmidlar/prosjektstilling til statsforvaltaren.

Psykisk helseteneste har i tillegg til ansvar for å yte tenester til menneske med psykiske lidingar, problem også ansvar for tenester til menneske med diagnosen psykisk utviklingshemming. Som ein del av rammetilskotet til kommunen, mottek kommunen eit tilskot pr utviklingshemma innbyggjar. Me har to psykiatriske sjukepleiarar i kommunen, begge med stillingsheimlar på 100 %. Grunna rekrutteringsvansker helsesjukepleiar har den psykiske helsetenesta hatt ansvar for ein del elevsamtaler, koordinering og ansvarsgrupper.

Kommunen var uten psykologteneste lokalt frå mai 2018 til hausten 2020. Frå hausten 2020 har me tilsett psykolog i ein 20% stilling. Han er i Modalen annakvar veke.

Me har 50 % helsesjukepleiar stilling i kommunen. Frå 1.okt 2016 har vi hatt avtale med Masfjorden kommune om kjøp av helsesjukepleiar i 30 % stilling. For å kompensere for redusert kapasitet i helsesjukepleiar-tenesta, har psykisk helseteneste auka innsatsen mot skuleelevar. Me veit at frå nyttår kan me ikkje leige hjå Masfjorden lenger, og me lyser no ut stillinga i storleik 50 % helst i kombinasjon med prosjektstilling 50 % innan psykiatri og rus som med har søkt statsforvaltaren.

Me har fysioterapeut tilsett i 100 % stilling. Stillinga består av klinisk fysioterapiarbeid på helsesenteret i tillegg til arbeid på Modalstunet og hjå dei heimebuande. Fysioterapeuten har og ansvar for søknad, opplæring/tilpassing, frakt og reparasjonar hjelpemidlar. Tenesta drifter og to trenings/ trimgrupper og er kontaktperson for koordinerande eining (KE) inkludert opplæring av koordinator.

Frå 2020 er det krav om ergoterapeut i kommunen. Det har ikkje lukkast å få ergoterapeut på plass til no. Midlar til stillinga er i budsjettet for 2022.

Me er sårbare på helsepersonellsida om korona eller annan virusmitte skulle treffe helsesenteret i Modalen. Dette fordi vi har sett at og fullvaksinerte kan bli smitta. Kommunen har delt legestillinga i to 60 % stillingar noko som gjer oss mindre sårbare ved sjukdom. Vi har i den seinare tid sett at vi har kapasitet til å ta hand om fleire smittetilfelle på same tid fordi alle i helseeininga er fleksible med tanke på oppgåver og samarbeider særst godt.

Kommuneoverlege er tilsett i 60 % stilling (inkludert beredskap) frå 1.august 2021. Kommunelege i 60 % stilling tek fatt november 2021. Kommunen legg til rette for at vedkomande får starte spesialisering i samfunnsmedisin. Dette vil krevje både meir kursing og rettleiing, men på sikt vil det gje kommunen ein dobbeltspesialist. Fastlegelista er større enn innbyggjartalet i Modalen fordi innbyggjarar i Vaksdal får legetenester i Modalen.

Helsetenesta sitt journalsystem skal fornyast både kva gjeld anbud og anskaffelse. Vi er gjort kjent med ei meirutgift til innkjøp, vedlikehald, opplæring. Dette inngår i eit interkommunalt prosjekt.

Kommunelege: Mål 2022

- Tilby tilgjengelege helsetenester og førebyggjande tiltak med god kvalitet til folk i Modalen
- Ha god kapasitet på vaksinerings og testing i samband med covid-19 og andre virussjukdomar.
- Sikre helsesjukepleiar i stillinga som vert ledig.
- Sjå til at følgjer av covid-pandemien vert minst mogeleg både for kommunen og den enkelte innbyggjar.
- Halde på gode samarbeidsrutiner ved helsesenteret med smittevern møter kvar veke og personalmøter kvar månad.
- Halvårleg øvingar i hjerte-lunge-redning for alle ved helsesenteret.
- Personalsamling på slutten eller byrjinga av året.
- Ha faglege oppdateringar med undervisningsbolker på personalmøta.
- Sikre naudsynte kurs i samband med utdanning og spesialisering og innføring av nytt journalsystem.
- Følgje opp vernerunde og sikre trygge og gode arbeidsstasjonar på helsesenteret

4.1.9 Teknisk etat

Ansvarsområdet omfattar kommunale bygg (nybygg, drift, vedlikehald). Vedlikehald av anlegg og område. Plan, bygg, eigedom, miljø, kart og oppmåling, byggjesaker, veg, vatn, avlaup, boss, og landbruk/skogbruk.

Modalen kommune tilbyr all skuleungdom mellom 16 og 23 år sommarjobb. Dei som deltek på teknisk vert i stor grad handtert av uteseksjonen ved teknisk etat.

Modalen kommune har ein stor bygningsmasse og mange utomhusanlegg. Desse anlegga vil også i åra som kjem ha trong for vedlikehald. For å hindre forfall er det naudsynt med eit kontinuerleg vedlikehald. Dette vil i tillegg til bruk av eigne ressursar også krevje inn leige av eksterne firma.

Innan teknisk sektor er det stadig endringar innan plan og bygningslova, lov om eigedsregistrering (matrikkellova), adresseregister og tekniske forskrifter. Modalen kommune har fokus på teoretisk og praktisk opplæring innan dette området.

Uteseksjonen:

Har ansvar for vaktmeister tenesta og vaktordninga i kommunen.

Teknisk etat har ei vaktordning som vert utført av 4 personar med vakt kvar fjerde veke. Det er etablert vakttelefon der den som har vakt skal rykkje ut ved feil på teknisk anlegg i kommunen.

Tilsette på teknisk etat: 7 tilsette på reinhald, 6 tilsette på uteseksjonen, 2 tilsette på landbruk/skogbruk og 3 tilsette i administrasjonen.

Stillingsressurs: 13,4 årsverk.

Brannvern

Modalen kommune har inngått samarbeid med Norhordaland brann og redning. Brannordninga er organisert som vertskommunesamarbeid utan nemnd etter Kommuneleova § 28b, der Alver er vertskommune.

Reinhaldstenesta

Har ansvar for dagleg vask og nedvask av dei kommunale bygga i kommunen.

Landbruk

Talet på aktive bønder i Modalen er stabilt. Det er fleire som har meldt interesse for oppgradering/nybygg av driftsbygningar for å møte nye krav til dyrevelferd er eit satsingsområde og det er starta arbeid med driftsplanlegging. Dei siste åra har bøndene investert i utstyr for jordarbeiding og grovfordyrking. Korona har gjort at det ikkje har vore arrangert bondelunsj eller fagsamlingar, men det er ynskjeleg å få dette til i 2022.

Landbrukskontoret har eit godt samarbeid med Modalen Bondelag og Norsk Landbruksrådgjeving Vest og fokus på meir og betre grovfor er eit område ein ynskjer å arbeida vidare med. Landbruk har mellom anna jobba med tilbakeføring av gruber til jordbruksareal.

Det har vore prøveprosjekt med å leiga inn geit frå Eksingedalen med no fence klavar til rydding av turområde ved Steinavatnet. Dette er ynskjeleg å vidareføra dette prosjektet i 2022, fordi areal bør beitast 2-3 år for å få skikkeleg effekt av tiltaket. Ein er avhengig av at det vert sett av midlar til vidare satsing.

Avtalen med Meland har fungert godt og vil verte vidareført med Alver.

Modalen kommune vil halde fram med landbruksvikar i 51 % stilling gjennom avtale med Landbrukstenester i Hordaland.

Flomforebygging på Mo

Mudring av sandbanke ved utløpet til Mofjorden krev løyve frå Fylkesmannen i Hordaland. Landbruk er no i gang med søknad til Fylkesmannen. Truleg vert mudring gjennomført etappevis over ein periode på fleire år, for å kunne tilpassa gjennomføringa best mogleg til anna aktivitet/bruk gjennom året.

Kalkingsanlegg

Kalkingsanlegget på Espeneset som starta opp i 2016, ligg under teknisk sjef sitt budsjett. Både drift av anlegget og investeringane er fullfinansiert med midlar frå staten og eventuelt ved bruk av fondsmidlar til fiske og vilt som BKK årleg betalar. Kommunen står som eigar av anlegget og har ansvar for drifta etter særskilt avtale med staten.

Evaluering mål 2021:

Fullføre bygging av «Modalen nærings- og tenestesenter».

Evaluering:

Målsettinga vert oppnådd. Prosjektet vert ferdig før nyttår 2021.

Fullføre bygging av Dagsturhytta.

Evaluering:

Målsettinga vert oppnådd. Prosjektet vert ferdig før nyttår 2021.

Fullføre felles plan for vassforsyning, avlaup og vassmiljø.

Evaluering:

Prosjektet nærmar seg ferdig, men vert fullført i starten på 2022.

.

Teknisk etat - Mål for 2022

1. Oppgradere parkering og turveg inn til dagsturhytta.
2. Vedtak av kommunedelplan for vassforsyning, avlaup og vassmiljø 2022 – 2032.
3. Innmåling og dokumentasjon av VA - anlegg.

4.2. Tabellar og oversyn:

«Små investeringar» og tiltak som vert ført i driftsbudsjettet

Beløpsgrensa og reglane knytt til kva utgifter som kan førast i investeringsbudsjettet medfører behov for å ha driftsmidlar tilgjengeleg til slikt føremål. "Investeringsobjektet har ein verdi/kostnad under kr 100 000 skal ikkje førast i investeringsbudsjettet, men i driftsbudsjettet/-rekneskapen. Det same gjeld for utgifter til tiltak/prosjekt som ikkje vert vurdert å vere av «investeringsmessig karakter». Det gjeld til dømes vedlikehaldsutgift og reparasjonar, sjølv om kostnad er over kr 100 000.

Dei seinare åra har me hatt ein praksis der behov for småinvesteringar må prioriterast innanfor dei ordinære rammeløyvingane til dei ulike tenestoområda. I budsjett 2021 vart det likevel løyvd samla kr 900 000 til småinvesteringar, og i budsjettet for 2022 er det gjort framlegg om småinvesteringar for til saman kr 860 000.

Følgjande prosjekt er teke inn som småinvesteringar med løyving i framlegget for 2022:

	Framlegg:	Innmeldt
		behov/ynskje:
EL – bil uttak i barnehagen	120 000	120 000
Tilhenger til uteseksjonen	40 000	40 000
Utstyr til reinhald	200 000	200 000
Utstyr til Modalstunet	0	150 000
Grunnundersøkingar på Mo	500 000	600 000
Revidering av kommuneplanen oppstart 2024		
Sum småinvesteringar	860 000	1 110 000

Det er gjort framlegg om EL – uttak i barnehagen, tilhenger til uteseksjonen, utstyr til reinhald. Det vil vere ekstra behov for midlar til innkjøp av nokon nye maskiner og utstyr, spesielt til det nye kommunehuset på Mo. Det er og satt av midlar til grunnundersøkingar på Mo for 2022.

Løyvingsoversyn drift

Tabellen syner budsjett med generelle driftsinntekter, samla nettoløyvingar til budsjettområda, finansutgifter og avsetjing til, samt bruk av, fond.

Løyvingane til rammeområda er vist i tabell under løyvingsoversynet med overskrifta «Spesifiserte rammeløyvingar».

Tabellen er halde i faste 2022-kr frå 2022 og framover.

Budsjettframlegget for 2022 gjev eit netto driftsresultat på knapt kr 3,1 millionar. Dette utgjer om lag 3 % av samla driftsinntekt. Merk at mykje av dette kjem frå inntekt som setjast av til næringsfondet. Kr 2,2 millionar av resultatet knyt seg til næringsfondsmidlar.

Alle åra i økonomiplanen er saldert med eit driftsresultat over 3 % som er målalet kommunestyret har vedteke når det gjeld netto driftsresultat i prosent av samla driftsinntekt.

	Rekneskap	Justert	Saldering	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
Løyvingsoversyn - drift	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rammetilskudd	23 608 612	24 420 000	23 800 000	24 038 000	24 038 000	24 038 000
Inntekts- og formueskatt	12 152 304	11 424 000	12 300 000	12 423 000	12 423 000	12 423 000
Eiendomsskatt	22 368 812	22 570 000	20 600 000	23 263 000	23 780 000	21 891 000
Andre generelle driftsinntekter	21 800 267	21 540 000	21 830 000	22 048 300	22 048 300	22 048 300
Sum generelle driftsinntekter	79 929 995	79 954 000	78 530 000	81 772 300	82 289 300	80 400 300
Sum bevilgninger drift, netto	72 638 935	74 207 234	72 637 638	75 664 842	75 364 842	74 264 842
Avskrivninger	6 131 292	6 625 600	7 000 000	7 200 000	7 200 000	7 200 000
Sum netto driftsutgifter	78 770 227	80 832 834	79 637 638	82 864 842	82 564 842	81 464 842
Brutto driftsresultat	1 159 768	-878 834	-1 107 638	-1 092 542	-275 542	-1 064 542
Renteinntekter	362 912	200 000	200 000	190 000	185 000	181 000
Gevinst på finansielle omløpsmidl.	140 577	100 000	100 000	95 000	92 000	90 000
Renteutgifter	406 788	550 000	979 900	1 150 000	1 260 000	1 220 000
Avdrag på lån	880 590	1 600 000	2 100 000	1 998 000	1 950 000	1 900 000
Netto finansutgifter	-780 348	-1 850 000	-2 779 900	-2 863 000	-2 933 000	-2 849 000
Motpost avskrivninger	6 131 292	6 625 600	7 000 000	7 200 000	7 200 000	7 200 000
Netto driftsresultat	6 510 712	3 896 766	3 112 462	3 244 458	3 991 458	3 286 458
Disp. eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	-12 481 070	0				
Netto avs til/bruk av bundne driftsfond	-61 834	649 800	859 800	650 000	650 000	650 000
Netto avs til/bruk av disposisjonsfond	6 032 192	-4 546 566	-3 972 262	-3 894 458	-4 641 458	-3 936 458
Dekning av tidligere års merforbruk				0	0	
Sum disp/dekning av netto driftsresultat	-6 510 712	-3 896 766	-3 112 462	-3 244 458	-3 991 458	-3 286 458
Fremført til inndeckn seinare år (meirforbruk)	0	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	0	0

Løyving pr budsjettområde	Rekneskap	Budsjett	Framlegg	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rådmannen/sentraladm	16 986 990	13 075 575	13 334 003	16 200 000	16 200 000	15 000 000
Kultur	1 299 742	1 984 828	1 932 754	1 900 000	1 900 000	1 800 000
Næring	-826 574	2 250 163	2 764 842	2 764 842	2 764 842	2 764 842
Sosial og barnevern	1 492 371	1 817 400	1 802 400	1 800 000	1 800 000	1 800 000
Skule	11 645 816	11 979 440	12 285 988	11 600 000	11 300 000	11 000 000
Barnehage	4 633 661	5 210 742	5 700 316	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Pleie og omsorg	19 165 036	20 313 156	16 799 909	16 700 000	16 700 000	16 700 000
Kommunelege	6 141 473	6 517 919	6 577 350	6 500 000	6 500 000	6 500 000
Teknisk	14 896 363	15 299 425	14 949 576	14 900 000	14 400 000	14 400 000
Sentrale postar	-3 309 561	-4 941 414	-4 369 500	-3 500 000	-3 000 000	-2 500 000
Småinvesteringar	513 618	700 000	860 000	300 000	300 000	300 000
Sum	72 638 935	74 207 234	72 637 638	75 664 842	75 364 842	74 264 842

Spesifikasjon sentrale postar i oversynet Løyving pr budsjettområde:

	Rekneskap	Framlegg	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pensjon/pr.avvik	-770 990	-2 131 414	-1 529 000	-659 500	-159 500	340 500
Mva-kompensasjon	-2 888 213	-2 850 000	-2 880 500	-2 880 500	-2 880 500	-2 880 500
Anna	349 642	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Sum	-3 309 561	-4 941 414	-4 369 500	-3 500 000	-3 000 000	-2 500 000

Økonomisk oversikt drift

Økonomisk oversikt drift viser grupperte inntekts- og utgiftspostar for heile kommunen samla. I oversikten finn ein m.a. netto driftsresultat som er det viktigaste resultatomgrepet for å vurdere resultat og budsjettert resultat i ein kommune, og som syner resultatet av dei løpande inntektene og utgiftene.

Det er for 2022 budsjettert med eit **netto driftsresultat på kr 3,1 millionar** som er 3,0 % av driftsinntektene.

	2022	2023	2024	2025
Netto driftsres. i % av sum driftsinntekt	3,0 %	3,1 %	3,8 %	3,2 %

Økonomisituasjonen for kommunen har stramma seg til dei seinare åra, med reduksjon i eigedomsskatteinntektene. Nedgangen har snudd og budsjettet er stramt, men vert lagt fram med eit positivt netto driftsresultat i planperioden mellom 3,0 % og 3,8 %. Netto avsetjing til næringsfondet for 2022 er om lag kr 2,2 millionar. Næringsfondet er definert som disposisjonsfond, men har likevel avgrensingar på bruken.

Sjå tabell neste side med økonomisk oversikt drift 2022-2025. Dei fleste utgiftspostane og mange av inntektspostane for 2023-2025 er stipulerte nivå som samla samsvarar med saldert oversyn: Løyvingsoversyn drift, då me ikkje har laga detaljbudsjett for desse 3 åra.

Økonomisk oversikt drift 2022 – 2025:

	Rekneskap	Budsjett	Budsjett	ØP	ØP	ØP
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Driftsinntekter						
1 Rammetilskudd	23 608 612	24 420 000	23 800 000	24 038 000	24 038 000	24 038 000
2 Innteks- og formuesskatt	12 152 304	11 424 000	12 300 000	12 423 000	12 423 000	12 423 000
3 Eiendomsskatt	22 368 812	22 570 000	20 600 000	23 263 000	23 780 000	21 891 000
4 Andre skatteinntekter	21 067 648	21 500 000	21 790 000	22 008 300	22 008 300	22 008 300
5 Andre overf. og tilskudd fra staten	732 619	40 000	40 000	40 000	40 000	40 000
6 Overføringer og tilskudd fra andre	17 573 956	13 172 800	14 608 800	14 608 800	14 608 800	14 608 800
7 Brukerbetalinger	2 130 356	2 384 800	2 630 600	2 630 600	2 630 600	2 630 600
8 Salgs- og leieinntekter	3 753 603	7 018 000	8 090 000	5 189 600	5 189 600	6 389 600
9 Sum driftsinntekter	103 387 910	102 529 600	103 859 400	104 201 300	104 718 300	104 029 300
Driftsutgifter						
10 Lønnsutgifter	45 473 835	46 305 779	48 607 405	48 477 405	47 677 405	47 477 405
11 Sosiale utgifter	10 403 749	11 447 616	12 187 844	13 005 948	13 505 948	14 005 948
12 Kjøp av varer og tjenester	30 904 910	32 439 553	29 354 053	28 792 753	28 792 753	28 692 753
13 Overføringer og tilskudd til andre	9 314 356	6 589 886	7 817 736	7 817 736	7 817 736	7 717 736
14 Avskrivninger	6 131 292	6 625 600	6 625 600	7 200 000	7 200 000	7 200 000
15 Sum driftsutgifter	102 228 142	103 408 434	104 592 638	105 293 842	104 993 842	105 093 842
16 Brutto driftsresultat	1 159 768	-878 834	-733 238	-1 092 542	-275 542	-1 064 542
Finansinntekter						
17 Renteinntekter	362 912	200 000	200 000	190 000	185 000	181 000
18 Utbytter	3 540	0	0			
19 Gevinster / tap på fin. omløpsmidler	140 577	100 000	100 000	95 000	92 000	90 000
20 Renteutgifter	406 788	550 000	979 900	1 150 000	1 260 000	1 220 000
21 Avdrag på lån	880 590	1 600 000	2 100 000	1 998 000	1 950 000	1 900 000
22 Netto finansutgifter	-780 348	-1 850 000	-2 779 900	-2 863 000	-2 933 000	-2 849 000
23 Motpost avskrivninger	6 131 292	6 625 600	6 625 600	7 200 000	7 200 000	7 200 000
24 Netto driftsresultat	6 510 712	3 896 766	3 112 462	3 244 458	3 991 458	3 286 458
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering	-12 481 070	0	0			
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne drif	-61 834	649 800	859 800	650 000	650 000	650 000
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjon	5 121 994	-4 546 566	-3 972 262	-3 894 458	-4 641 458	-3 936 458
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	910 198	0	0			
28 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0			
29 Sum disponeringer eller dekning av netto drift	-6 510 712	-3 896 766	-3 112 462	-3 244 458	-3 991 458	-3 286 458
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0

5. Investeringar

Investeringsplanen for 2022-2025 er prega av at det har vore store investeringsutgifter dei seinare åra. Det er behov for å redusere utgiftene i planperiode.

I økonomiplanen er det lagt vekt på å halde investeringane i perioden på eit nivå som er tilpassa kommunen si økonomiske evne og såleis mest mogleg i tråd med årlege driftsresultat. 2020/2021 er i så måte unntaksår med ekstra høg investeringsutgift grunna prosjekta Nytt nærings- og tenestesenter og Oppgradering av brannstasjonen.

Investeringslista for økonomiplanperioden 2022-2025 har slike totalsummar:

2022: kr 2,8 millionar
2023: kr 2,9 millionar
2024: kr 1,65 millionar
2025: kr 2,6 millionar

Nivået på investeringane må over tid sjåast i høve til storleiken på resultat og avsetjingar til fond frå drifta. Når driftssituasjonen vert strammare og tilførsel til fond avtar, vert handlefridomen og høvet til eigenfinansiering av investeringar dårlegare. Investeringsnivået i denne planen er relativt låg, noko som knyt seg til at me har hatt høgt investeringsnivå ein periode. Frå og med 2022 er nivået på investeringsutgiftene tilpassa ei maksimalramme på kr 3 millionar pr år.

Investeringsutgiftene i planen vert finansiert med eigne fondsmidlar og mva-kompensasjon.

5.1. Oversyn over investeringsprosjekt

	2022	2023	2024	2025
Nytt ventilasjonsanlegg Modalstunet	800 000			
Lekeutstyr og Pergola til barnehagen	200 000			
Oppgradering av kommunale bygg	300 000	300 000	300 000	300 000
Diverse investeringar innan vatn og avlaup	400 000	400 000	400 000	400 000
Turvegar - Dagsturhytta	250 000	250 000	250 000	
Lekeplass kleivane	650 000			
To nye biler til Helsesenteret og Modalstunet		500 000	500 000	
Tilrettelegging av nytt bustadareal på Nedre Helland, opparbeiding av ny infrastruktur og asfaltering	0	0	0	0
Utbedring av fryse-/kjøleromma på kjøkkenet på Modalstunet.		750 000		
Uforesette investeringar	200 000	200 000	200 000	200 000
Uteområde Mo skule		500 000		
Lastebil til uteseksjonen				1 700 000
Sum	2 800 000	2 900 000	1 650 000	2 600 000

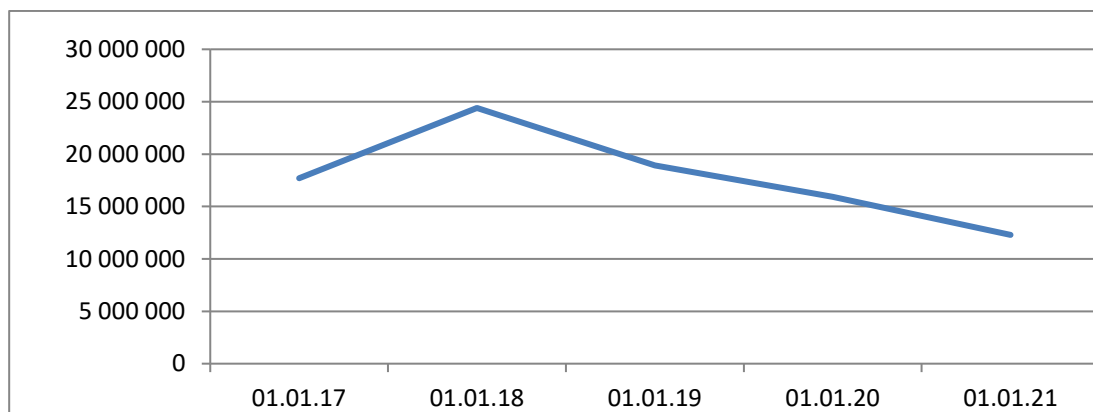
5.2.Løyvingsoversyn – Investering

Løyvingsoversyn - investering	Rekneskap	Budsjett	Budsjett	Øk.plan	Øk.plan	Øk.plan
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Investeringer i varige driftsmidler	31 199 718	49 088 000	2 800 000	2 900 000	1 650 000	2 600 000
Tilskudd til andres investeringer	0					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	211 083	300 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Utlån av egne midler	0					
Avdrag på lån	0					
Sum investeringsutgifter	31 410 801	49 388 000	3 100 000	3 200 000	1 950 000	2 900 000
Kompensasjon for merverdiavgift	2 889 731	6 362 510	430 000	450 000	100 000	440 000
Tilskudd fra andre	50 000	1 130 000				
Salg av varige driftsmidler	140 000					
Salg av finansielle anleggsmidler	0					
Utdeling fra selskaper	0					
Mottatte avdrag på utlån av egne midler						
Bruk av lån	17 400 000	32 788 000	0	0	0	0
Sum investeringsinntekter	20 479 731	40 280 510	430 000	450 000	100 000	440 000
Videreutlån (Husbanklån)	1 847 541	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Bruk av lån til videreutlån (Husbanklån)	1 835 072	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
Avdrag på lån til videreutlån	426 473	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Mottatte avdrag på videreutlån	438 942	360 000	360 000	360 000	360 000	360 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	12 481 070					
Netto avs. til eller bruk av bundne inv.fond	-50 000					
Netto avs. til eller bruk av ubundet inv.fond	-1 500 000	9 107 490	2 670 000	2 750 000	1 850 000	2 460 000
Dekning av tidligere års udekket beløp	0					
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	10 931 070	9 107 490	2 670 000	2 750 000	1 850 000	2 460 000
Fremført til inndekning i senere år(udekket beløp)	0	0	0	0	0	0

5.3.Fondsmidler og lånegjeld – utvikling

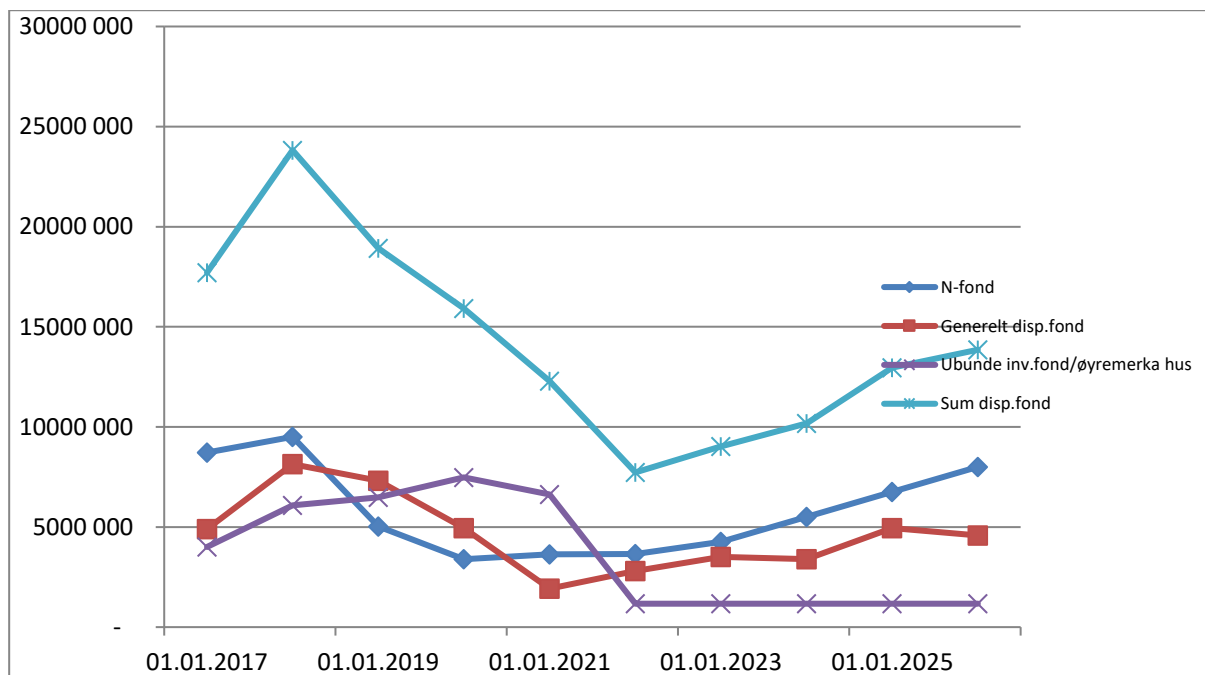
Diagrammet for ubundne fondsmidler under syner utvikling i samla frie fondsmidler fram til og med året 2020 med samla kapital kr 12,3 millioner pr 01.01.2021.

Diagram: Utvikling ubundne fondsmidler 01.01.17 – 01.01.21

For åra i planperioden 2022-2025 er det synt utvikling i fondsmidlane i diagrammet under, der me syner Sum disposisjonsfond (øvste linja i diagrammet), og splittar dette opp i Næringsfondet (utanom grunnkapitalen), Generelt disposisjonsfond og Fond øymerka nytt nærings- og tenestesenter.

Diagram: Utvikling ulike ubundne fondsmidler 01.01.17 – 01.01.26

Sum disposisjonsfond går betydeleg ned fram mot 01.01.22, men skal så auke utover perioden fram mot 01.01.2026 grunna lågare investeringar i planperioden, samstundes som økonomiplanen for drift er saldert med overskot som gjev tilførsel til fond frå drifta kvart år.

Utviklinga i diagrammet baserer seg på det som er lagt inn i budsjett og økonomiplan i drift og investering. Avvik/ending i høve til dette vil sjølvstendig påverke utviklinga. Samla ubundne fondsmidlar vil auke frå om lag kr 7,7 millionar 01.01.22 til om lag kr 13,8 millionar 01.01.26 dersom drift og investering vert gjennomført slik det no ligg i framlegg til budsjett og økonomiplan.

Utvikling i lånegjeld:

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Lånegj i % av dr.inntekt	15,7 %	30,8 %	62,4 %	58,7 %	56,5 %	54,2 %	52,6 %
Lånegjeld (i 1000 kr)	15 376	31 895	63 083	60 983	58 883	56 783	54 683

Tabellen syner utvikling i lånegjelda i planperioden basert på aktuell opplåning og avdragsbetaling slik det er lagt inn i framlegget til budsjett og økonomiplan 2022-2025. Lånegjelda har auka vesentleg i 2020 og 2021. I planperioden er det lagt til grunn jamn nedgang i tråd med avdragsbetaling, då investeringar i perioden 2022-2025 ikkje er planlagt lånefinansiert.

5.4. Utfyllande kommentarar til investeringsbudsjettet

Nytt ventilasjonsanlegg på Modalstunet

Det vert utført årleg service på anlegget. Anlegget treng å skiftast ut, då det er gammalt og har vore der sidan bygget var nytt på 80 – talet. Generell tilstand på aggregat og automatikk er dårleg og det bør planleggjast for ein utskifting av dette.

Budsjettert kostnad i 2022 kr 800 000.

Leikeutstyr og pergola til barnehagen

Barnehagen er 14 år og ein ser at leikeapparata ute har begynt å forfalla og treng vedlikehald. Nokon apparat er allereide fjerna. Det må setjast av midlar til å skifte ut apparata. Det er og behov for å etablere ein pergola som skal beskytte for regn og sol på varme dagar.

Budsjettert kostnad i 2022 kr 200 000.

Oppgradering av kommunale bygg

Modalen kommune har kommunale bygg på Mo, Kleivane, Nedre - Helland og Øvre Helland av varierende alder og kvalitet. Det vert planlagt sett av midlar kvart år i økonomiplanen til oppgradering av investeringsmessig karakter.

For året 2022 er det tenkt oppgradering av fasade på Kleivane 19 -23. Det er trong for å skifte vindauge, dør, etterisolering og skifte av kledning . Uføresette hendingar og vedlikehald vert føresett dekkja innan ordinær drift i 2022.

Budsjettert kostnad kvart år 2022-2025 kr 300 000.

Diverse investeringar innan vatn og avlaup

Vatn og avlaupsanlegga i Modalen kommune treng løpande oppgradering/fornyng av investeringsmessig karakter.

Budsjettert kostnad i 2022 kr 400 000.

Budsjettert kostnad i 2023 kr 400 000.

Budsjettert kostnad i 2024 kr 400 000.

Budsjettert kostnad i 2025 kr 400 000.

Uføresette brot og anna vedlikehald vert føresett dekkja innan ordinær drift.

Turveg – Dagsturhytta

Prosjektet kan sjåast i lag med investering av dagsturhytta i 2021 ved Steinavatnet.

Det er behov for å utvikle og opparbeide turvegen inn til Dagsturhytta i 2022. Dette vil vere eit viktig folkehelseiltak for alle aldersgrupper.

Løyvingane må òg sjåast i samanheng med tiltak i Kulturplanen 2020-2029 som omfattar turvegar, turstiar og sykkelvegar.

Det er satt av kr 250 000 kvart år i investeringsoversynet 2022 -2024 .

Aktuelle prosjektområde:

Turstiar på Nygard i samarbeid med hytteforening / vellag.

Turveg Helland – Mo

Sykkelveg / lysløype for ski vinterstid

Øvre Helland

Budsjettert kostnad i 2022 kr 250 000.

Budsjettert kostnad i 2023 kr 250 000.

Budsjettert kostnad i 2024 kr 250 000.

Leikeplass på Kleivane:

Leikeplassen på Kleivane treng å oppgraderast. Leikeapparata ute har begynt å forfalle og treng mykje vedlikehald. Det har vore leikeplasskontroll som peikar på at utstyret er veldig dårleg, og kan vere farleg ved bruk.

Leikeutstyret treng såleis å fornyast samt at det er behov for skifting av fallunderlag.

Budsjettert kostnad 2022 kr 650 000.

To nye bilar til Modalstunet og Helsesenteret

Det er behov for bytte ut to kommunale biler som Modalstunet og Helsesenteret disponerer.

Budsjettert kostnad i 2023	kr 500 000.
Budsjettert kostnad i 2024	kr 500 000.

Tilrettelegging for bustadareal, tomtekjøp, opparbeiding m.m.

I kommunestyret i sak 017/2018 vart det vedteke at kommunestyret ønskjer å sette i gang regulering på Kleivane, på område som allereie er avsett til bustadområde i kommuneplanen. Dette arbeidet er ikkje sett i gong.

På Helland er det eit regulert bustadområde som var eigd av privat grunneigar. Området er ikkje utbygd. Kommunen har no kjøpt det regulerte bustadområdet. Det er difor behov for midlar til tilrettelegging av arealet. Ny infrastruktur må på plass. Det gjeld VA - arbeid, ny pumpestasjon og kummer, asfaltering, opparbeiding av veg, grøfter, asfaltering og gatelys.

Budsjettert kostnad 2023	kr 0
Budsjettert kostnad 2024	kr 0

Prosjektet er satt på vent inntil vidare, då Helland har ledige tomter som fyrst kan seljast.

Utbedring av fryse-/kjøleromma på kjøkkenet på Modalstunet

Det er behov for å bytte ut eksisterande kjølerommet på kjøkkenet til Modalstunet. Kjølerommet er frå bygget var nytt på 80 – tallet og fungerer ikkje slik det skal.

Budsjettert kostnad 2023	kr 750 000
--------------------------	------------

Uføresette investeringar

Løyving/buffer til mindre utføresette investeringstiltak utan konkret løyving. Rådmannen disponerer denne.

Budsjettert kostnad	2022	kr 200 000.
Budsjettert kostnad	2023	kr 200 000.
Budsjettert kostnad	2024	kr 200 000.
Budsjettert kostnad	2025	kr 200 000.

Uteområde Mo skule

Det vart bevilga kr 500 000 til ny aktivitetsplass i 2021.

Vidare har Mo skule fremma ynskje om å få etablert ein pergola samt innkjøp av noko utstyr til skuleplassen.

Budsjettert kostnad 2023	kr 500 000
--------------------------	------------

Lastebil til uteseksjonen:

Uteseksjonen har ein lastebil som er frå 2000. Det er no kome høge driftskostnader på bilen. Mykje må reparerast når den årlege EU- kontrollen gjennomførast, og over tid vil det koste kommunen mykje. I 2020 vart det ein reparasjon på over kr 100 000. Det er behov for å investere i ny lastebil på uteseksjonen.

Budsjettert kostnad 2025 kr 1 700 000.